

BUDAPESTI CZÉGEK.

KOLLERICH PAL ÉS FIAI
első magyar 4999
sodronyszövet-fonat és
szitaárú-gyára
IV., Ferencz József-rakp. 21.
Ajánlja számos kiállításán első
díjakkal kitüntetett gyártmányát

Fényképészeti készülékeket
műkedvelők számára, legújabb uti-
távosítókat kitűnő szemüvegeket
és orrcsipeszket, megvizsgált maxi-
mal-lábméreteket, Anaroid (lég-
szulymérőket) szabálmazott rajz-
eszközöket ajánl
CALDERONI és Társa Budapest.

Fájós lábakra
ajánlom készítményeimet
GERÓ ADOLF
cipész mester
V., Fűrdő-utca 2. sz.
Dianafürdő-épület.

Legmagasabb
PÉNZ-KÖLCSÖNÖK
SORSJEGYEKRE
és egyéb
ÉRTÉKPAPIROKRA
előzőbb mint bárhol kaphatók

Toronyórákat
legelőbb, legújabb és legob-
ban készíti:
Mayer Károly L.
Óragyára,
Budapest, VII., Kazinczy-u. 3.
Képes árjegyzékek bérmentve.

KÖZPONTI 5000
VÁLTÓ-ÜZLET RÉSZV.-TÁRSASÁG
IV., Bécsi-utca 4. szám,
legelőnyösebben vesz és elad mindennemű érték-
papirokat és pénzemeket.

SCHACHNER JÓZSEF A.
Budapest, Nádor-utca 15
Kétszersült-, biscuits-, tész-
tömeg-, Graham-kenyér-, torta-
és salonszokorka-gyára.
Védjékre megrendelések jutányosan
eszközöltetnek. 5048

KORMOS GYULA
ÉS TÁRSA
bank- és váltó-üzletében,
BUDAPEST,
V. Dorottya-utca 5. szám.

TESTORY ÉS FIA
csak váci utca 24.
ajánlják dúsgazdag diszműárú-raktárukat
a legelőbb árak mellett.
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az 1890: XIV. törvényozikk alapján létesített
**MAGYAR IPAR- ÉS
KERESKEDELMI BANK-
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.**
Budapest, V., nádor-utca 4. sz.
Teljesen befizetett részvénytőke 5,000,000 frt.
V-VI. ker. fiókosztály VI-VII. k. fiókosztály
Podmaniczky u. 2. Teréz-körút 2.
(Váci-körút sarkán.) (Király-utca sarkán.)

KÜHNE E.
gazdasági gépgyára Mosonban
Legjobb és legelőbb sorvető-gépek,
már is 12,600 példányban elterjedve.
Mindennemű gazdasági gépek nagy választékban!
Főraktár: Budapest, VI. ker., váci körút 21-ik szám.

VÉRTESSI SÁNDOR
ndv. illatszertár „Vénshosz” 0007
Krisztof-tér 8. sz. a. Budapesten.
Ajánlja gazdagon felszerelt illat-raktárát, mindennemű angol és
francia illatszereket, hajkenőcs, olaj- és szappan-neműeket,
ugyanígy nagy választékban bel- és külföldi tolette-cikkeket.

FOGAK
darabja 1 forint 50 kr.
APFEL fogműtermében
Budapest, Erzsébet-tér 10. szám,
Deák-tér sarkán.

Kézesség mellett
fogak dőjea frt 1.50.
fogak dőjea frt 1.50.

TÉA, RUM
COGNAC!
3 üveg 1/10 *** 5 frt
5 liter cognac 8 frt
11. Jamaica-rum, 1/2 kilo kara-
ván-tén eredeti kínai-doboz-
ban, 1 kilo fin. vegyes tész-
tömeg, 1 üveg 1/10 *** cognac,
mindössze 6 frt
és pedig bérmentve, oszma-
lás és szállítással együtt,
Sárkány Józsefnél,
Budapest, Erzsébet-körút, 54.

Fénykép
műtermek
DIVALD KÁROLY FIAI
hatvani utca 1. szám.

LATZKOVITS A.
(Budapest, váci-utca 22)
specialis készítője jó szabású férfi-ingeknek
dús választék francia és angol férfi-divat-
és finom szövött áru cikkekben.

Kések, ollók, beretvák
feltétlen készesség mellett legelőbb
gyári áron
Schubert János P.
készműves és kőszőrös m.
Budapest IV. Gránátos u. 3.
Hatvani u. sarkán.
Javitások és vidéki megrendelések
gyorsan teljesítetnek.

Alapított 1867-ben
Benedek Gábor és testvére
ákszerészek és órásk,
BUDAPEST,
hatvani utca 17.
Árjegyzék
bérmentve küldetik

KERTÉSZ TÓDOR
bel- és külföldi
műiparúrak raktára.
BUDAPEST
Dorottya-utca 1. sz.
Kívánatra új nagy képes ár-
jegyzékek bérmentve küld.

KLÖSZ GYÖRGY
MŰSZAKI MŰINTÉZETE
Budapesten, IV., Hatvani-utca 18. sz.

Hirdetések elfogadtat-
nak a kiadó-hivatal-
ban, Budapesten, IV.,
egyetem-utca 4. sz. a.

NAGY IGNAZ
pincze felszerelési üzlete
Károly-körút 9. sz. a.
Nagy raktár: dupla erős
palackokban, parafaduga-
szok stb. Képes árjegyzék
kivánatra bérmentve.

Legújabb! 4802 Legújabb!

„Intona”
• (Ariston) acélhangokkal •
váltatható érezhetőklapokkal és korlátlan
műszorral. — Ezen új találmány hangszere minden
előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz
széleskörű zenei műveket lehet játszani.
Ára 12 frt, a kórtalpok dréja 30 kr.

Sternberg Ármán és Testv. ingyen és bérmentve!!
Hangszer-Ipar. Harmonikáról
ról külön árjegyzék. Budapest, VII., Kerepesi-út 36. sz. külön képes árjegyzék.

Kérje Ön a pompás
CRAB APPLE BLOSSOMS
(Vadalma-virág)
illatszert, melyről
az „Argonaut” így
ír: „A legkellem-
esebb illatszert,
melynek sikerült
rövid idő alatt
minden más illat-
szert London, Pa-
ris és New-York
magas hőgyógyá-
sának bontójel-
ből kisorsítani.”
Egyedül készítő:
„Crown Perfumery Co”
177 New Bond Street, London,
és kapható minden nagyobb illat-
szer-üzletben. 5036

!!Nincs többé köhögés!!
MELL- ÉS TUDÓBAJ ELLEN!
Dr. med. Fáykiss Szepesi Kárpáti Növénykivonata.
Egy üveg ára használati utasítással 75 kr.
1 dobozzal 35 kr. Egy csomaggal
1 csomag 20 kr. 1 csomag 15 kr.

!!Nincs többé fejfájás!!
D. Götz
„Migraine-pora”
huszonöt év óta egyoldalu, ideges,
rheumászerű, sőt gyomorból szár-
mazó fejfájás ellen a legjobb siker-
rel használtatott, mit több ezere
menő köszönet-nyilvánítás bizonyít.
Utolsó időben a
MADRIDI UDVAR
és Baross Gáborné ő exzellenziája feltűnő er-
edménnyel használta. Egy doboz ára használati utasítással
2 frt. 1 kis próba-doboz 1 frt. Eredetiben kapható Fáykiss
József nagy Krisztof-hoz ezimzett gyógyszerüzletében
Budapesten, továbbá Török József gyógyszerüzletében,
Király-utca. — Posta megrendelések azonnal eszközöltetnek.

PSEPHOFER J.-féle gyógyszer-tár
Bécsben, I. kerület, Singerstrasse 15. szám alatt „zum goldenen Reichsapfel”
vértisztító labdaccai
melyeket azelőtt „Egyetemes labdacok”-nak neveztek jogosan megér-
demlik az utóbbi nevet mivel ezek a labdacok nagyon sok betegségben használhatók
kittűnő hatással. Ezek a labdacok sok évtized óta vannak általánosan elterjedve és ke-
vés olyan család van, mely egy kis készletet ne tartana otthon ebből a kittűnő házi-
szerből. Számos orvos ajánlja ezeket a labdacokat házi-szernek különösen ama bajok
ellen, melyek rossz emésztés és székrekedés által támadnak, u. m.: epikerin-
gés zavara, májba, bélgyengesség, feltűjódások, az agyban való vértolul-
lás, aranyér eseteiben stb. Vértisztító tulajdonságuknál fogva különösen jó hatással
vérszegénységben és az ebből eredő betegségekben: sápadtságban, ideges
fejfájásban stb. A vértisztító labdacok hatása enyhe, fájdalmat nem okoznak és így
a leggyöngyűbb betegek és gyermekek is bizvást bevehetik.
Ezen vértisztító labdacok több mint 100 év óta tiszta és hamisítatlan minőségben
kaphatók az arany birodalmi almához ezimzett gyógyszerüzletben Bécsben Singer-
strasse 15. szám a., és egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz (skatulya) ára 21 kr.
o. é. Egy csomag, melyben 6 doboz van, 1 frt 5 krba kerül; bérmentelen utánvételi
küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.
Az üszeg előbbi beküldésénél (mi legjobban postautalványnyal eszközöltetik)
bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csom-
ag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 forint 20 kr. és 10 csomag
9 frt 20 krba kerül. — E kívül még mindennemű megbízások elfogadtatnak s a
leggyorsabban és legelőbban teljesítetnek az arany birodalmi almához ezim-
zett gyógyszerüzletben: Bécs, Singerstrasse 15. sz. a.
Csak azon labdacok valódiak, melyeknek használati utasítása
J. Pserhofer aláírásával van ellátva és ezen aláírás minden doboz
fedelén erősen van nyomtatva. Raktár Budapesten, Török József
gyógyszerüzletben, Király-utca 12. sz. a. 5144

VÉR-NARANC frt 2.40
Mandarin --- frt 2.20
Citrom --- frt 1.90
Narancs, jeruzsal. 2.—
5 kilós kosarakban,
bérmentve.
Enrico Hübel, Trieszben.

Az arcz szépségét
legbiztosabban megszerzi és fentartja
**Leichner
zsirpora**
és
Leichner hermelin-pora
E híres arczporok a legmagasabb női körökben s a legelső művésznők által
előszeretettel alkalmaztatnak; a bőrt éles vagy poros levegő ellen megvédik,
s fiatalos, viruló kinézetet adnak neki. Csak zárt szelencékben a gyárban:
Berlin, Schützenstrasse 31 és minden illatszert-kereskedésben.
Ovakodjunk az utánzatoktól. 5130
LEICHNER L., illatszert-vegyész, a kir.
díjazt színházak szállítója.

VASÁRNAPI UJSÁG

8. SZÁM. 1893. BUDAPEST, FEBRUÁR 19. 40. ÉVFOLYAM.

Előfizetők feltételük: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt
POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félévire 6 *
Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt
félévire 4 *
Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5.—
félévire 2.50
Külföldi előfizetőkhez a postallag
meghatározott vidéki is esatolandó.

RAKOVSZKY ISTVÁN,
az állami számvéveszték elnök-jelöltje.

LUKÁCS LÁSZLÓ,
a pénzügyminiszterium új államtitkára.

BÁRÓ JÓSIKA SÁMUEL,
a belügyminiszterium új államtitkára.

GRÓF ANDRÁSSY GYULA,
a belügyminiszterium új államtitkára.

Az új államtitkárok arczkepeit Ellinger Ede fényképei, Rakovszky István arczkepeit Rakovszky Géza fényképe után metszette Morelli Gusztáv tanár.

AZ ÚJ ÁLLAMTITKÁROK.

A JELENTI kormány hivatalba lépése óta, részint korábbi haláleset, részint későbbi személyváltozás okozta üresedés miatt, három államtitkári állás lett újabb erőkkel betöltendő: kettő a belügyi és egy a pénzügyi miniszteriumban.

Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter, és Hieronymi Károly belügyminiszter önként érthetőleg a legnagyobb körültekintéssel szemelték ki e nagy fontosságú állásokat az alkalmas férfiakat, mert az államtitkárnak nemcsak az a feladata, hogy jó szakértő hivatalnok, hanem hogy miniszterének hivatott munkatársa és a hatáskörébe tartozó ügyekben első tanácsadója legyen. Az államtitkári állás tehát nagy erkölcsi felelősséggel jár, melyet csak igazán rátermett férfiú bírhat meg úgy saját minisztere és a közvélemény, mint tulajdon lelkiismerete előtt. Viszont a miniszter csak olyan férfút vehet maga mellé legközelebbi munkatársul, a kiről meg lehet győződve, hogy szilárd jellem és kellő készségekkel bír, az övével rokon meggyőződést, a feladatok nagyságához méltó lelkesedést, törhetetlen buzgóságot és kitartást visz magával hozzá.

A közelebb kinevezett s immár hivatalukba be is iktatott új államtitkárok: gróf Andrássy Gyula, báró Jósika Sámuel és Lukács László, mindhárom az országgyűlés kebeléből léptek föl előkelő polcaikra, a két előbbi a belügyi, a harmadik pedig a pénzügyi miniszterium államtitkári székére. A sok ágazatú belügyi kormányzatban gróf Andrássy Gyula a politikai természetű ügyek vezetését vette át, míg báró Jósika Sámuel a közigazgatási ügyek középponti vezetője lett, Lukács László pedig a pénzügyi kormányzat élére állt Wekerle Sándor miniszter oldala mellett.

Nem e lapnak feladata, hogy e három jeles férfiú tehetségeit és képességeit mérlelje, avagy megkezdett hivatalos működésük várható sikereit találgassa; de annyi itt is megjegyezhető, hogy szakminiszterek ismert tapintata előre is kezesség a mellett, hogy választottjaiktól eredményteljes működést várhatunk. De kezesség az új államtitkároknak eddigi életpályájuk is, melynek közelebbi megvilágítására a következő életrajzi adatokat közölhetjük.

GRÓF ANDRÁSSY GYULA, (kit — fájdalom — már nem nevezhetünk ifjabbnak, mert atyját, az európai hirre emelkedett genialis államférfit, elvesztettük), 1860-ban született, június 30-án. Természetes, hogy oly kiváló szülők, mint az övéi voltak, a leg gondosabb nevelésnél is többet hatottak rája életük példaadásával. Atyja határozottan megszabta fia életpályáját, a mennyiben tanulmányai kezdetével a belpolitika harcosává kívánta őt nevelni, s a diplomáciai pályán berlini és konstantinápolyi nagykövetségeink attachéjaként három évet át csak azért alkalmazta, hogy külföldi tanulmány-ideje alatt módja legyen megismerkedni a nemzetközi politika viszonyaival. A fiatal gróf csakhamar vissza is tért a nagy világból saját alkotmányos életünk mezejére. 1884-ben lépett föl először képviselőjelöltnek, szabadelvű-párti programmal, a csik-szentmártoni kerületben, hol meg is választották nemcsak ezúttal, hanem a rákövetkező országgyűlésre 1887-ben is. A tavaly lefolyt választásoknál a fő- és székváros egyik legelőbbkelő kerülete, a terevárosi, tisztelte meg a mandátummal, s midőn erről államtitkárrá történt kinevezetések politikai szokás szerint lemondott, újból egyhangulag megválasztották.

Megjelenésében előkelő, de egyszerű, megnyerő modorú ember; vonásai, beszédmodora élénken emlékeztetnek atyjára, újkori történelmünk e kimagasló alakjára. A házban ritkán szólal föl, de beszéde mindig figyelmet kelt a politikai világban, mert meg ellenfelei is elismerik meggyőződések szilárdágát, kritikájának tárgyilagosságát, s előadásának választékos formáit. Kiválóbb és fontosabb beszédeket tartott a parlamentben a közigazgatási reform kérdésében, majd a hirhedtté vált véderő-vitában, s ő volt előadója az első magyar fegyvergyár létesítéséről szóló törvényjavaslatnak.

Minisztere, Hieronymi Károly, egy támadásra felvén a házban, alig pár heti együttműködés után egész határozottsággal kijelentette, hogy benne valóban képzett, odaadó és hasznos munkatársat nyert.

BÁRÓ JOSIKA SÁMUEL, erdélyi főúri család ivadéka, 1838 augusztusában született Salzburgban. Atyja, a tavaly elhunyt báró Jósika Lajos, késő agg koráig egyike volt a legkitartóbb sportférfiaknak s általában Erdély legelső gentleman-jének tartott. Tőle örökölte a gondolkodásmódot fia, Samu, ki iskoláit Nagy-Szebenben kezdte meg s Párisban és az angolországi Stronghurst-ban végezte. A jogi tanulmányokat Pozsonyban és Kolozsvárt hallgatta. Ezután gazdálkodott birtokain, de egyre élénkebb részt vett a megyei közéletben, s 1870-ben hunyadmegyei, 1872-ben kolozsmegyei tiszteletbeli főjegyzőnek neveztetett ki. Az erdélyi részek politikai, gazdasági mozgalmában az utolsó húsz év alatt sűrűn találkoztunk nevével. Alelnöke volt az erdélyi gazdasági egyesületnek. Egy ízben föllépett alispán-jelöltnek is Kolozsmegyében. Végre 1885-ben Tisza Kálmán Kolozsmegye és Kolozsvár sz. kir. város főispánjává nevezte ki. Három éven át viselte a bizalmi tiszteletet s e közben élénk részt vett egyháza, az erdélyi r. kath. egyházmege autonómikus ügyeiben, mint a status igazgatótanácsának alelnöke s a statusgyűlés rendes évi közgyűlésének világi elnöke.

A múlt téli választások alkalmával a kolozsi kerület küldte föl az országgyűlésre képviselőjéül, az a kerület, mely most az ő kinevezetése után, egyhangulag Hieronymi belügyminisztert választotta meg helyébe képviselőjévé.

Jósika báró a közéletben szűkszarvú, de előkelő modorú, rokonszenves főúr. Mostani állásában nem az előkelő állami hivatal, hanem a komoly munkát kereste, melyből azon a helyen bőven kijut neki.

LUKÁCS LÁSZLÓ Zalathánán, ebben a kis bányavároskában született, 1850 október 24-én, tehát alig két évvel ama kegyetlen vérengzés után, melylyel a fölizgatott oláh hordák a város menekülő magyarságát kipusztították. A Preszáká melletti szörnyű gyilkolás alkalmával Lukács szülői csak annak köszönhették életük megmaradását, hogy Zalathánánól nem távoztak a támadáskor, míg azokat, kik a városból elmenekültek (s köztük az államtitkárral rokonságban álló Lukács Béla kereskedelmi miniszter szüleit is) a vérszomjas lázadó útközben leöldösték. Lukács László gimnáziumi és jogi tanulmányai bevezetével nagyobb tanulmányutakat tett Európa-szerte, s hogy szerzett tapasztalatait világos eszével és kitartó szorgalmával milyen mértékben tudta érvényesíteni, arról tanúságot tesz egész közéleti működése. Nyilvános pályája elején a győri jogakadémianak volt rendkívüli tanára: de egészségi okokból megvált az állásától, s atyja halála után erdélyrezi bányaművei vezetését vette át. Ez időtől kezdve Alsó-Fehérmegye törvényhatósági közéletében szerepelt. Onnan

került, az aranyvidékről, a Házba, mint a magyar-igeni kerület képviselője 1878-ban. Az erdészeti törvény és a számvéviszék szervezéséről szóló törvény megalkotásában kiváló részt vett s azonfölül éveken át előadója volt a zárszámadási bizottságnak. Innen hívta meg a kormány 1887-ben a pénzügyminiszteriumba tanácsosnak, honnan azonban három évi sikeres működés után megvált, kísérve mindazok elősmerésétől, kik munkásságát ismerték s a király kitüntetésétől, ki a Lipót-rendet adományozta neki. Aztán újból a Házba került Abrudbányáról. A házban szorgalmas munkása volt a pénzügyi bizottságnak s a tisztviselők fizetéséről szóló törvényjavaslat újászövegezése, mint előadónak, egészen az ő munkája.

Hogy hivatásának mindenben megfeleljen: arra tudása és akaratereje elég van, s a kitartó, de zajtalan munka ez embere kétségkívül kiváló szolgálatokat fog tenni az országnak.

Lukács a magyar képviselőháznak legmunkásabb tagjai közé tartozott. Lelkiismeretes, szorgalmas ember volt egész életében, bár csak legközelebbi barátai ismerték igazi értékét. Ugy szólván az egész házat meglepte, mikor, mint a zárszámadási bizottság előadója, a magyar pénzügyekről olyan világos és tiszta képet adott, a milyenhez nem igen voltak szokva az emberek, különösen e kevéssé méltányolt bizottság részéről.

Lukács László tehetségeit a maguk igaz mértéke szerint Tisza Kálmán ismerte föl, ki, mikor őt tanácsosául hívta meg, nem csekély szolgálatot tett a magyar pénzügyek rendezésének. E fölfedezésnek különben érdekes kis története van. A magyar pénzügyek szomorú állapotban voltak abban az időben, mikor Szapáry Gyula gróf vezette a pénzügyi tárczát. Tisza Kálmán hatalma tetőpontján állott. Az öreg Zsigmond Vilmos, a pénzügyi bizottság akkori elnöke, egy emlékiratot nyújtott át Tiszának, melyben az ország pénzügyi helyzete a legkiméletlenebb őszinteséggel volt ecsetelve, a múlt hibáival s a jövőd szomorú kilátásaival egyetemben. Az emlékirat vejeje röviden az volt, «hogy így nem mehet a dolog tovább!»

Tiszának nem volt ugyan ideje sokat foglalkozni a pénzügyi politikával; de e memorandum oly nagy hatást tett rá, hogy behatón tanulmányozta, sőt a pénzügyi bizottság kormánypárti tagjainak bizalmas értekezlete elé is terjesztette azt. Mi volt ez értekezlet megálapodása, az nem jutott nyilvánosságra; de annyi tény, hogy a mit az emlékirat megjósolt: a nagy krach, két év múlva csakugyan bekövetkezett. Szapáry gróf lemondott s Tisza, bármily kevés kedvet érzett is rá, népszerűsége rovására is kénytelen volt a pénzügyi tárcza terheit vállalni venni. Első dolga volt azonban kinevezetni államtitkárrá Wekerle Sándor miniszteri tanácsost, s miniszteri tanácsossá Lukács Lászlót, amaz emlékirat szerzőjét.

Mikor Tisza 1887 október havában pénzügyminiszteri minőségében első ízben tartotta expozeját, s ígéretet tett arra, hogy az államháztartás egyensúlyát helyreállítja, a képviselőházban senki sem tartotta az ígéret beváltását lehetőségek. Csak két ember mosolygott biztatóan: Wekerle és Lukács László. Ezek aztán elő is segítették és Wekerle, mint miniszter, keresztül is vitte az egyensúly helyreállítását.

Lukácsnak nem utolsó érdeme a regale-megváltás bonyolult ügyeinek rendezésében való tevékeny részvétele is, valamint alapos tanulmányra vallanak a valuta-enquétében tett nyilatkozatai. Most rövid távollét után őt megillető helyre került vissza, az ország pénzügyi adminisztrációjába.

RAKOVSZKY ISTVÁN.

AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK ÚJ ELNÖKE.

Rövid pár hó leforgása alatt már második ízben van alkalmunk e fontos állásban beállott személyváltozás miatt a közélet egy-egy kiválóbb alakját bemutatni.

A Gajzágó Salamon nyugdíjaztatása után az országgyűlés két házának hármas kijelölése alapján kinevezett Hieronymi Károly — a közmondással szólva — alig melegegett meg helyén, a váratlanul beállott kormányválság a esőndes munka házból átsodorta őt a politikai élet egyik legkényesebb, de annál fontosabb polczára: a belügyminiszteri székbe. Az ekként megírt állásra a kormány és az őt támogató többség csakhamar megtalálta jelöltjét Rakovszky Istvánban, a ki eddigi politikai pályáján nem mutatott ugyan föl zajosabb sikereket, de a kiről a beavatottak nagyon jól tudják, hogy az országgyűlés egyik fontos jogának, a pénzügyi ellenőrzésnek, éveken át egyik legkitartóbb munkása ő volt a zárszámadási bizottságban. E bizottság működése épen ama szaraz szak-szerűségénél fogva, mely eljárásának alapja, nagyon kevés méltánylásban részesül a nagy közönség, sőt a képviselőház részéről is, pedig feladata, az állami zárszámadások föltülvizsgálása, ellenőrzése, rendkívül gondos munkát követel. Rakovszky István, ki e bizottság munkálataiban főfő szerepet vitt, úgy is, mint annak elnöke, már magában ezzel megszerezte a minősítést arra, hogy az állam pénzügyi igazgatásának legfőbb ellenőrzője legyen az állami számvéviszék élén.

Rakovszky fiatalsága óta a közpályán szerepel. Trencsénmegyében, Kocsoczon született 1847 szeptember 26-án. Tanulmányai végeztével sokat dolgozott jogi szaklapokba és politikai napilapokba, hosszabb ideig belső munkatársa volt a «Hon»-nak, s e mellett több francia és angol regény fordításával szépirodalmi téren is működött. Közszolgálatát Pestvármegyénél kezdte meg 1869-ben mint tiszteletbeli aljegyző; ő volt első választott tiszteletbeli tisztviselője a megyének, mert akkor Pestvármegyének hosszas ideig nem volt főispánja s az ő alkalmaztatása volt az első példa arra, hogy a megye — Nyáry Pál indítványára — választás után is alkalmazott tiszteletbeli tisztviselőket. 1877-ben mint első rendes aljegyző és tiszteletbeli főjegyző vált meg a közigazgatási szolgálatról.

Ekkor már a társadalmi téren is élénk tevékenységet fejtett ki, így különösen ő buzgólkodott azon, hogy Kis-Körösön Petőfi szülőháza megvételessék, s szintén ő volt egyik első szószólója a bukovinai magyarok hazatelepítésének. Megyei hivataláról lemondása után, közigazgatási tanulmányait és tapasztalatait bővítendő, elvállalta az 1878-ki párisi világiállítás magyar országos bizottságának igazgatói és titkári tisztségét. Ugyanez évben a képviselőválasztások alkalmával a ráczkevei kerület országos képviselőjévé lett, s azóta folyvást tagja a képviselőháznak, melybe alapos készséget és fáradságtalan szorgalmat vitt magával. Mint képviselő csakhamar tagja lett a ház egyik legfontosabb bizottságának, a pénzügyi bizottságnak, s az adóügyi törvényjavaslatok munkájában őt és Hegedűs Sándort nevezetes rész illeti, mert mindketten alapos szakértelemmel és ernyedetlenül működtek az adózó közönség érdekeinek lehető biztosításán. A Házban ritkán szólalt fel, de mindig szívesen hallgatták, s legelső szónoklata, melyet a magyar nyelv kötelező tanításáról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál mondott, köztetszésre talált minden párton.

Az 1887-iki választások alkalmával Turócs megye szucsányi (turóc-szent-mártoni) kerülete hívta meg jelöltül, s e meghívást el is fogadta, hogy itt a pánszlávizmus felsőmagyarországi agítátorral, Mudron Pállal szemben diadalra jutassa. S csakugyan győzött is a kerület hazafiás elemei támogatásával, de a győzelemben nem csekély része volt az ő személyiségének se, s azon körülménynek, hogy rövid idő alatt tótul is megtanult, csakhogy minden választójával megértethesse magát.

Parlamentí tevékenységének jelentékeny mozzanatai még, hogy hosszabb időn át egyik jegyzője volt a háznak; munkás tagja volt a horvát-magyar regnikoláris bizottságnak 1879-től 1891-ig; a delegációban 1882 óta előadója volt a hadügyminiszterium, valamint a megszállott tartományok költségvetésének. Társadalmi téren különösen nemzetgazdasági mozgalmakban visz élénk szerepet. Igazgatósi tagja a kisbirtokosok földhitelintézetének, az első hazai takarékpénztárnak, s az országos gazdasági egyeslet működésében egyike a legbuzgóbb tagoknak. A szabadtörmények magyarországi nagypályának nagymestere.

A képviselőház legújában nagy többséggel első helyen őt jelölte ki az állami számvéviszék elnökeül, s már a főrendiház is hozzájárult kijelöléséhez.

DALOK.

I.

Mikor elszunnyadtam,
Eszemben forogtál,
Mikor felviradtam,
Eszembe jutottál.

Hullámzik az elmém,
Mint a patak sodra.
Csak te forogsz benne,
Örvényben a róza.

II.

Játék lenne ez az élet
Ha leélhetném tevéled.
A világgal nem törődnék,
Egymás körül sűrűlődnék.
Két buborék, mely a mélyből,
A rejtelmes tengeréből
Fölszállott egy pillanatban,
Találkozik — s szerte pattan.

III.

Pompás város ez a város!
Rózsák nyitnak a havon.
Hozzátk visz minden utca,
A bal és jobb partokon.
Beh rút város ez a város!
Nagy, sötét házrengetek.
Mig rózsáimtól haza térek,
Százszor is eltévedek!

ZEMPLENI ÁRPÁD.

A FERIKE HALÁLA.

Családi kép.

Olyan szép gyerek volt a kis Ferike!
Piros, kövér, egészséges. Csupa élet, csupa elevenesség. Szép, nagy két szeméi mint a nefe-lejes, picziny, beszédes szája mint a gránát, hamvasszöke bodor haja mint egy oltári angyalé.

Vidám, csengő kiáltásaitól egész nap hangzott a ház, pedig még csak három szót tudott kimondani: apa, mama, meg picziny öcsikéje nevét: baba.

Ezt mondogatta reggeltől estig. Hadd lássák, hogy ő már beszélni is tud. De hát hogy is ne, hiszen nagy legény már: majdnem két éves!

Ilyen nagy emberke pedig már sokat tud. Hát tudott is a kis Ferike. Szörén megülte a legszilajabb fapapírat, felborította a legnagyobb székét, összetört tányért, poharat, sőt megkergette a legizmosabb cziczát is!

Hátha még kimehetne! De hát nem lehet: nagy a hó, csikorgó a hideg. Hanem hiszen jön el csak az a szép tavasz, majd akkor mutatja meg mit tud: felül veszőparipájára, végig nyargal az udvaron, kerten, szélében-hosszában s megfog minden tarka pillangót!

Csakhogy az a szép kikelet olyan nagyon, nagyon messze van!...

Egyszer aztán elkezd a kis Ferike köhögni.

A jó doktor bácsika eljön, megtapogatja a kis kövér kacsót, megvizsgálja a nyelvet, a torkot, s azt mondja, hogy nincs semmi baj, csak azt az édes orvosságot igya meg Ferike, a mit küldeni fog neki. Mert nagyon jó ám, a doktor bácsi maga is szeretné meginni! Holnap megint eljön, s majd meglátja: jó fia volt-e a kis Ferike? Mert hát a jó kis fiuk mind megiszszák az orvosságot, meg bizony! Csak a rossz gyerekek nem szeretik; de hát azok nem is kapnak ám aranyos trombitát, meg szép, piros dobót!

Azután elmegy a doktor bácsi, de arca mintha aggodalmasabb volna, mint rendesen.

Éjjel hirtelen felsír álmából a kis Ferike. Hangja olyan tompa, olyan rekedt, az édes mama betakarogtatja s elaltatja újra. De olyan nyugtalanul szendereg s olyan nehezen lélegzik.

Reggel megint eljön a doktor bácsi. Arca még aggodalmasabb lesz, fejét sokszor megcsóválja, s a kétségbeesett mamának csak annyit mond: «reméljünk, reméljünk!»

Másnap már nem titkolja, hogy bizony kevés a reményesség, itt a difteritisz, a gyermekek könyörtelen réme, mely úgy szörnyű gyorsan szaporítja az apró sírhalmokat.

Később már három doktor is jön. A kis Ferike idegenkedve nézi őket, s csodálkozik, hogy mért könnyes az apa szeme, mért zokog mindig a mama?

Azután ő is elkezd sírni, de sírása olyan tompa, olyan különös, mintha a mélységből, a föld alól jönne... Ezt is elfojtja a nehéz, kinos köhögés, s hajh, a levegő, az az áldott, éltető levegő, úgy fogy, úgy fogy!

A szegény kis beteg olyan esdve tekint a körülállókra, nagy, beszédes szeméi mintha mondanák: segítsetek, segítsetek! Reszkető kis karjaival úgy kér, úgy eseng: ne hagyjatok, ne hagyjatok!...

Megszüntek a fájdalmas nyögések, hajh, de nem jött helyére vissza a régi vidám zaj. Nem hallik Ferike csengő kacagása, a felforgatott székek zörgése; elhallgatott a kis trombita harsogása, a dobocska recsegő pergése. Senki sem kiáltja: apa, mama, baba! Ott áll! a facsók a sarokban, hajh, de hol a kis gazda!

Ott pihen már szegényke kinn, abban a fagyos, havas temetőben, kis sírja mellett hideg szél zörgeti búsan a zúzos fagaljakat.

Szegény apa, szegény mama, tenger bánatba merülve, némán ülnek a szobában. Mély, szeretlen a tenger, hej, de mélyebb a búbanát, végtelenebb a fájdalom! Ott van minden a maga régi helyén, mégis olyan üres, olyan végtelen üres minden... Vége örömmek, vége boldogságnak, nincs megnyugvás, nincs reményesség, nincs! Rídeg, kietlen, vilasztalan minden... minden.

A szomorú csendet egyszer csak gyenge nezz zavarja meg. Onnan jön a letakart bölcsebből. Apa, mama odamennek, lassan felhajtják a csip-

kés takarót: a «baba», a picziny Gézuka ébredzik!

Gyöngé pirosság önti el a kövér arzooskát, a számozaforma parányi szájaeska el kezd mosolyogni. Azután lassanként megnyílnak a szemek, előbb csak keskeny, vékony vonalkán, majd félig, végre egészen. Olyan üdék, olyan kékek mint egy-egy frissen nyílt erdei ibolya. S a mint nedves, ragyogó szempár derülten feltekint a barna pillák alól: elkezd engedni a fájdalom fagya, a végtelen üresség betelik új örömmel, új reménységgel; a vigasz szelid angyala megjelen, letörli a keserű könnyeket, s mosolyt hint újra a szülék ajkaira.

SZIVOS BÉLA.

utczákat ellepő néptömeg élénk éljenzésekkel fogadta őket. Egyenesen a székesegyházba mentek, a hol Románia összes főpapjai összegyűltek s «Te Deum»-ot énekelve vezették őket az oltár elé. Catargi Lascar miniszterelnök erre felolvasta a házassági bizonyítványokat, maga is aláírta azokat s az új házaspárt üdvözölte, kik innen a királyi palotába hajtottak. Este a várost kivilágították s másnap mind a 32 templomban ünnepies isteni tiszteletet tartottak s egy-egy új párt eskettek össze.

A «ROUMANIA» HAJÓTÖRÉSE.

Portugália nyugati partjain a vihar és köd tönkretett közelebb egy tekintélyes hajót, a «Roumania»-t. Elhagyatott vidéken történt a nagy szerencsétlenség Peniche közelé-

esetleg feltalálható holttestek számára s künn a tengeren két még megmaradt kis hajórom. Ilyen volt a part napokon át mindenütt, Obidos-tól San-Martinhóig romok borítottak mindent. A mentés sem volt veszélynélküli. Több mentő veszett a hullámok közé.

NAGY VÁSÁR BELGRÁDBAN.

A közlekedési eszközök fejletlensége nagyon élénk és látogatott vásárokat hoz létre egyes kedvező fekvésű városokban. A debreczeni és pesti vásárok pár évtizeddel ezelőtt még valóságos események voltak s távolabb Keleten még most is az ily nagy vásárok, a nemzetek találkozási központjai. Magyarország társzomszédóságában, a hajdani Nándorfehérvár alján is vannak még ily nevezetes vásárok. Ez a hely, mely

A ROMÁN TRÓNÖRÖKÖS-PÁR MEG ÉRKEZÉSE BUKARESTBE A KIRÁLYI PALOTÁHOZ.

A ROMÁN TRÓNÖRÖKÖS-PÁR FOGADTATÁSA BUKARESTBEN.

Hohenzollern Ferdinánd herceg román trónörökös, kinek mult hóban Sigmaringenben történt esküvőjéről Mária edinburghi hercegnővel már több ízben megemlékeztünk, február hó 4-én érkezett meg a román fővárosba. Bukarest lakosai, kik tudják, hogy ez a házasság dinasztiajuknak megszilárdulását s a szoros rokoni összeköttetés az angol uralkodó-házzal a nemzet tekintélyének emelkedését jelenti, a lehető legfényesebben igyekeztek fogadni leendő uralkodójukat. Annyira nem hivatalos jellegű volt ez a fogadás, hogy még a vasuti pályaudvarnak feldíszítését és virágokkal megkoszoruzását is előkelő nők sajátkezűleg végezték. A Budapesten át haladt vonat megérkezéséhez a fejedelmi pár előkiment maga a román király, a trónörökös nagybátyja s vele együtt a miniszterek s más előkelőségek. Az angol konzul, Hardinge, a fiatal trónörökösnek a Romániában lakó angolok nevében pompás csokrot adott át. Az ünnepi menet a lobogókkal és diadalkapukkal díszített utczákon állami fogatokban s lovastestőrés kíséretében haladt végig s az

ben, hol a part csaknem teljesen kopár. Messze vidéken alig lakik néhány halász, egymástól messze távolban, szétszórtan fekvő kunyhókban, járművel alig közelíthető meg a vidék, különösen téli időben. A világtól messze lakó jóformán félig vad emberek, felügyelet alatt is alig állanak, mivel a partvidéken nincs kikötő helyiség s a parti kapitányság teendőit három kerület polgári hatósága teljesíti egymástól teljesen függetlenül, éjszakaon Caldos, délen Peniche s közepén Obidos hatóságai. A pusztulás igen nagy volt, a hajó népéből 113 ember hiányzik s azok nagyobb részének holttestét sem lehetett megtalálni. Egy részüket a vihar által a parton alkotott homokzátonyokban találták meg.

A hajótörésből partra kivetett árukat és más értékes tárgyakat a félvad parti lakók kezdetben magántulajdonuknak tekintették s még a holt tetemet is kirabolták. A portugál hatóságok azonban csakhamar megkezdtek a rendszeres mentési munkálatokat. Ezeket a munkálatokat mutatja be mai képünk, mely a helyszínen fölvetett fénykép után készült. A sziklás parton a partrendőri hivatalnak sátra közelében két üres koporsó látható, melyeket előkészítettek az

a Duna nagy hajlásától Konstantinápoly felé vezető nagy világforgalmi útvonal kezdőpontja, a Balkán-félsziget népeinek egyik természetes üzleti központja is. Különösen télen nagyon hatalmas vásárok vannak a szerb fővárosban. Nem iparcikkek, hanem a mezőgazdaság és állattenyésztés termékei alkotják a fő cseretárgyakat. Ókrök, disznók óriási mennyiségben fordulnak elő a piacon, melyet ezenkívül még változatosabb és festőibb tesz az a körülmény, hogy a Balkán-félsziget félművelt népei csaknem mind képviselvék itt s minden egyes parasztférfi vagy nő különböző festői öltözetet és díszet visel. Különböző nyelveket is hallhatunk itt minden perczben, bár természetes, hogy a főhelyet a szerb nyelv foglalja el.

MAGYAR BIBOROSOK.

A katolikus hierarkhia legmagasabb főpapi jelvényét, melylyel a napokban ékesítette föl Magyarország fölkennt királyának keze az ország legelső egyházi méltósága viselőjét, soha sem osztogatták valami különös bőkezűséggel Krisztus földi helytartói magyar katolikus egyházfők-

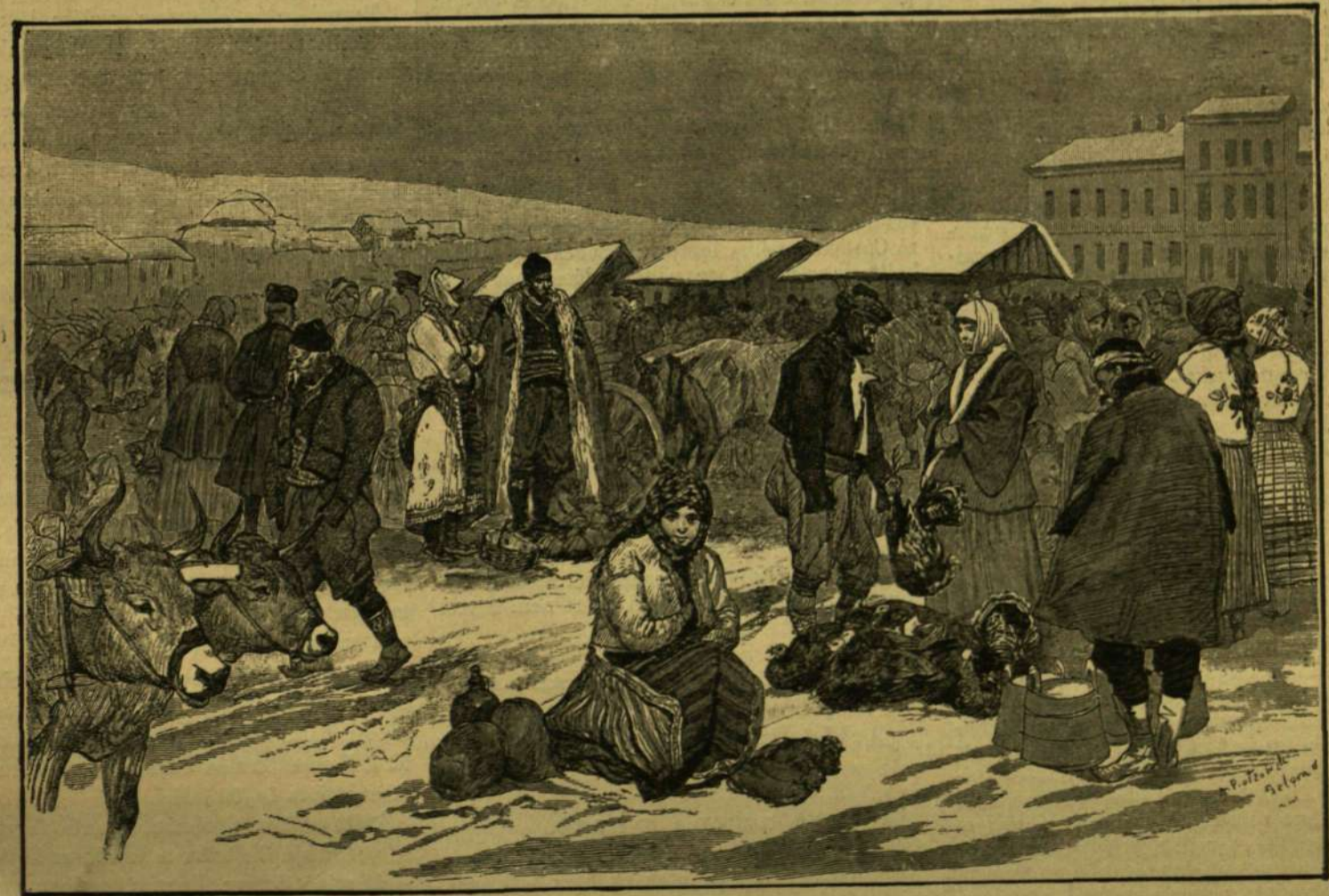
nek. Ulászló király 1504-iki decretumának záradéka még csak három magyar biborost sorol fel, kiket az a megtiszteltetés ért, hogy a pápa tanácsosai sorában foglalhattak helyet s ma, mikor ezeknek száma körülbelül az V. Sixtus által megállapított maximumot, 70-et éri el, még mindig csak egy helylyel kell beérnie Magyarországnak a bibornoki karban.

lyal léphessen föl. Nagy erőfeszítésbe került az 1774-iki pápaválasztásnál az akkori bécsi érseknek, Migazzi Kristófnak a latin nemzetek kardinálisainak ezt a hagyományos ellenállását megtörni, s a bécsi udvar által ohajtott VI. Pius megválasztását keresztülvinni. S hogy utána mindjárt Magyarország is kapott kardinálist a nagy zenebarát és udvari zenekaráról messze

ellenben csak azzal a jogával ált, melyet Magyarország királyainak törvény biztosított, hogy a megürült esztergomi érsekség jövedelmeit tíz éven át magok bírhatták. Nevezetes misztifikáció tárgyául szolgált Migazzi bibornok az 1773. évben, mely méltó arra, hogy helye legyen a legvakmerőbb családok krónikájában. Egyszer csak levelet kap a bibornok, mely nem kisebb

A «ROUMANIA» HAJÓTÖRÉSE. — A hajótörés romjainak összeszedése a portugál tengerparton.

NAGY VÁSÁR BELGRÁDBAN.

Honnan ez az anomalia egy oly katolikus jellegű országban, mint Magyarország? A pápaválasztások titkos manőverjei, az olasz-francia-spanyol-párt régi hagyományai és versengései, úgy látszik, legkevésbé sem kedveztek annak, hogy Magyarország a biborosok kollegiumában az öt történeti múltjánál, katolikus népessége számarányánál fogva méltán megillető suly-

földön híres Balthyányi József gróf személyében, az ép úgy tulajdonítható Migazzi befolyásának, mint Mária Terézia halálának azért, hogy a gróf, mint esztergomi érsek, érsekségének abban az időben 360,000 forintra tehető évi jövedelmének nagy részéről, — 80,000 forint kivételével, — lemondott, s ebből az alaptól keletkezett aztán az új rosznyói és szepesi püspökség. Mária Terézia

dolgot tartalmazott, mint a ferencziek revülje ellőrlésének brevét. A kemény rendszabály természetesen nagy feltűnést s nem kevesebb megütközést keltett minden körben. De csak addig, míg utána nem kezdtek járni a dolgoknak, a mikor aztán kiderült, hogy az egész pusztulás rászédés. A dolgoknak azonban sohasem tudtak nyomára jönni.

Batthyányi bíbornokok avatása, illetőleg a bíretum fölvetésének szertartása addig szokatlan ünnepelességgel ment végbe a bécsi Burg udvari kápolnájában. Különös dísz kísérettel az ünnepélynek az, hogy a bíretumban ugyanakkor részvétel osztrák *Frankenstein* mellett, mint harmadik bíbornok, Migazzi is jelen volt, tehát három osztrák és magyar bíbornokot látott egyszerre a bécsi várkápolna, a mi akár azelőtt, akár azután aligha fordult többször elő. Sőt, ha meggondoljuk, hogy Migazzi a bécsi érsekségen kívül egyidejűleg a váci püspöki méltóságot is viselte, világos, hogy *ép úgy volt magyar, mint osztrák bíbornoknak tekinthető.*

Ilyen közjogi furcsaságok épen nem ritkaságok a magyar bíborosok kinevezésének történetében, de a legfontosabb ezek közt az, hogy bizonyos esetekben Magyarország bíborosának oly leendő is vannak, mely Ausztria és Magyarország között új közösüget teremt, új kapcsolatot létesít. Ugyanis Ausztria, ép úgy mint Francia- és Spanyolország, kizárási joggal (jus exclusivae) bír a pápa-választásoknál, mely jogot a magyar közjog nem ismeri. Volt már rá eset, hogy e jogot a magyar kardinálisok nem vették tekintetbe, holott annak érvényesítésére egyes utasítást nyertek. Gróf Csáky Imre, előbb nagyváradi püspök, majd kalocsai érsek és bíbornok, az 1724-iki konklavéra a császár egyes utasítását vitte, melynek azért nem tehetett eleget, mert útközben Bolognában értesült XIII. Benedek pápává választásáról. Mikor aztán hat évvel utóbb a pápai szék ismét megürült s a császár kívánta, hogy jelen legyen a konklavén s Ausztria nevében gyakorolja a kizárási jogát XII. Kelemennel szemben, meglepő véletlenből ismét későn érkezett Rómába a magyar főpap; XII. Kelemen már meg volt választva. Legutóljára, úgy tudjuk, Ausztria IX. Pius választásánál kísérte meg a «jus exclusivae» gyakorlását.

Az eset egyébiránt teljesen hasonló volt ahhoz, melyet Kollonics Lipót bíbornok és esztergomi érsek példájából ismerünk, ki 1689. és 1691-ben két ízben vett részt a pápaválasztó konklavén. Első esetben nem tett eleget a császár azon megbízásának, hogy VIII. Sándorral szemben a jus exclusivae-t gyakorolja; a második esetben viszont XII. Ince pápával szemben egyenesen a császár akarata ellenére kísérte meg a kizárási érvényesítését.

Alig tudjuk ma már, hogy a bíbornok a katolikus egyház e rendkívül buzgó terítője, maga is evangélikus származott s türelmetlenségét ép azzal indokolta, hogy lelkiismerete kötelezi Magyarországon az eretnység kiirtására, melyet elődeinek egyike oly szerencsétlenül honosított meg benne. Törökvése az udvarnál sem talált mindig helyeslésre, főleg mikor az abban nyilvánult, hogy Bécsben a templomajtóknál állva gyűjtötte a megtérítettek számára az adományokat.

Ha nem is egyházi méltóságánál, de a Kollonics-család magyar eredeténél fogva a magyar bíborosok közé kell soroznunk Bécs első érsekét, Kollonics Zsigmondot is, az előbbinek unoka-öccsét, annál inkább, mert testvére, Ádám egyetlen fia, csak 14 éves korában történt elhalálása után, miután másik fiú, Ince karmelita barát lett, a harmadiknak János Henriknek pedig csak leánya maradt — ő volt, ki a Kollonics-leánytól származó ifjú Zay báró örök-befogadása és testvére lányával való összeházasítása által, a család további, magyar ágon leendő fennmaradását biztosította, mely czélból összevásárolta Savoyai Jenő magyarországi terjedelmes uradalmait. Mint bíboros két ízben vett részt ő is pápaválasztó konklavén, mindannyiszor 12,000 frt szokásos uti általánnyal látván el az udvar részéről. Híres szüretet, melyeket Bécs melletti st.-veiti nyaralójában tartott, s melyeken az udvart és magát Mária Terézia császár-királynőt is, pompás ebéddel, néptánczsal, kiválágással és személyes vezetői előadásokkal szórakoztatta, bőkezű gavallér híret szerették meg neki s kiesibe mult, hogy Magyarország primásává nem lett, Mária Terézia följajánlta e méltóságot neki; de Kollonics visszautasította, s helyet engedett gr. Csáky Miklósnak. Érdekes további összeütközésre nyújtott alkalmat még gr. Csáky Imre bíbornoksága, mely élesen kitüntette azt a különbséget, mely az osztrák és magyar bíbornokság, mint közjogi méltóság közt fennáll. Ausztriában például

elődöntött dolog, hogy a bíbornokok egyenrangúknak tekintetnek a nem souverain világi hercegekkel, sőt rangban még a főhercegeket is megelőzik. A pragmatica sanctio országgyűlési tárgyalásánál azonban, mikor Csáky és Keresztély Ágost esztergomi érsek-bíbornokok ragaszkodtak ahhoz, hogy a királyi propozíciók fölolvásásánál a trón melletti emelvényen foglaljanak helyet, az uralkodó ehhez való jogukat nem ismerte el, mikor ismételt figyelmeztetése sem használt, a főkamara által egyenesen leparancsoltatta onnan, azzal a kijelentéssel, hogy a bíbornokok, mint ilyenek nem bírnak előjoggal az országgyűlésen, s csak a főrendek közt van helyük.

A most említett Keresztély Ágost szász herceg bíborosi kinevezetése különben szintén figyelemreméltó szabálytalanságot foglal magában közjogi tekintetben. A herceget, ki a szász házból első lett bíborossá, és pedig magyar bíborossá, mint az esztergomi érsei szék coadjutorát nem a magyar király terjesztette elő souverain jogánál fogva a pápának, hanem Ágost szász király. Igaz, hogy a bíbornoki kalapért soha sem ment Rómába s a bíborosi címzet nem is viselte. Mielőtt 56 éves korában végelgyengülésben meghalt volna, öt napon át feküdt oly ájulásban, hogy halottnak vélték, s a halálharangot pár nappal korábban meghuzatták, mint kellett volna. Mikor pedig felboncolták, már alig találtak húst rajta, s hátgerince egészen meg volt görbülve. A pompaszerető világi hajlamu bíbornok, ki Esztergomban fekszik eltemetve, állítólag 120.000 tallért és töménytelen ezüsteneműt hagyott hátra, de azt is beszélték, hogy még több adósságot.

Magyarország régebbi főpapjai közül Bakács Tamás, Estei Hippolit, Martinuzzi, Forgách Ferencz, stb. mellett, kik a bíborokalapot mindannyian viselték, részletes följegyzéseket bírnak Ravonni Gábor bíbornoki fogadtatásáról Rómában. A főpapság egész a város kapujáig ment üdvözlésére s azután zárt sorban, két fiatalabb bíbornok által közrefogva, vezették a Vatikánba. Ott a trón lépcsőjéhez közeledve, megcsókolta a pápa lábát, kezét és száját, majd sorba csókol és ölet valamennyi jelenlevő főpapot, mire elfoglalta köztük kijelölt helyét. Ulás után ismét ünnepélyes ovációk közt kísérték haza lakására.

Sötétebb hangulattal, nyomott előérzettel fogadta a bíborok a kuktából lett magyar főpap, Martinuzzi György, s ezt Istvánffy nem is mulasztja el megjegyezni. Talán már ekkor balsejtelmek gyötörték, hogy a nagy kiténtetést nem sokáig fogja élvezhetni. S csakugyan pár nappal rá Castaldo gyilkas lejtette. Sebekkel borított holtteste az emberi sors változóságának megdöbbentő tanulsága gyanánt *havan napig feküdt eltemetetlen.* Akadtak babonás lelkek is, a kiknek nem kerülte ki figyelmét, hogy a gyilkosság előtti napon az érsek előtt miséző pap, a mint az áldozó kelyhet kezébe vette, véletlenül kiöntötte belőle a bort, a mit rossz jelnek magyaráztak.

Eddigélő tudunkkal egyedül Forgách Ferencz volt az, a ki a bíretumot nem Bécsben, hanem a pozsonyi Szent-Márton-egyházban tette fejére. De ennek oka a II. Mátyással való feszült viszony volt, a kinek királylyá emelését Forgách a leghevesebben ellenezte, s a ki azért nem is volt jelen a felavatáson sem.

V. S.

A HARMADIK LÖVÉS.

Elbeszélés.

(Vége.)

Irta GONDA DEZSÓ.

Másnap este együtt ültek az urak a főrónál. Nagy pénzbe ment a játék. Neki volt hevülve megannyi.

Én az ajtóban álltam, mert valamennyi vadász között csak én nem volt ez a szabadságom. Az uram akarta így. Hanem úgy láttam rajta, mintha terhére lennék ez egyszer s jobb szeretné, ha ott nem volnék.

Csak játszottak, hol csendesen, hol zajosabban. A gazdám, láttam, nagyon türelmetlen, mintha él akarna állni valamivel.

Egyszerre csak minden ok nélkül fölkel. Sápadt nagyon, a szeme meggyuladt. Szembe ült neki a vöröshajú. Nézte az már egész este vigyorgó pófával, szemtelenül. Tudtam, hogy a gazdám az a nézés pattantotta föl helyéből.

Oda vágta a kártyát az asztalra és keményen ropogtatta a szót a vöröshajú felé:

— Az ilyen emberrel én tovább nem játszom.

— Miért, miért? — kérdezték az urak összevissza, fölgrálván.

— Mert Kempe Tamás úr olyan kártyával játszik, a mit jól ismer, azért!

Pedig tudom, a mit tudok, tekintetes uram; nem szerettem a vöröshajút soha, de tudok a kártyához és az igazság szerint csak azt az egyet mondhatom, hogy Kempe Tamás becsülettel játszott.

Nem is a kártya volt a hibás, csak hogy itt fakadt ki az a mérges seb, a melyik a lány miatt mérgesedett el annyira.

Persze nagy zavar támadt, de az urak elcsigázták valahogy s aztán nem volt több szó róla.

Hanem az éjszaka a gazdám soká fönn volt a szobájában, sokat irt; egyszer-egyszer odament az ablakhoz, nézte, hogyan pelyhedzik a hó szüntelen, szüntelen. Mikor lefeküdtem, hallottam, a mint sohajt, hánykolódik. Szerettem volna szólni neki, de jobbnak láttam úgy tenni, mintha aludnám.

Hát csak hallom, hogy a sötétben leszáll az ágyról, odajön az enyémhez; hallgatja sokáig, alszom-e mélyen; s mikor azt hitte, hogy úgy van, a hogy ő gondolja, akkor lehajlott hozzám és hogy valahogy föl ne érezzek, gyöngén megcsókolta a homlokomat.

Akkor már ezzel is jobban tudtam, hogy valami nagy dolog készül.

Reggel aztán elővesz a gazdám, levelet ad a kezembe, hogy vigyem át sietve hozzánk a számtartóhoz. Még hozzá is tette szóval, hogy:

— Azért küldelek téged, Zsiros, mert pénzt kell hoznod. Nagyon szerencsétlen voltam tegnap a kártyában, mind odavesztet, a mit elhoztunk. Már pedig ma újból hozzálátunk és nem szeretném, ha csufot vallanék a pesti urak előtt.

Jól van, jól, gondoltam magamban, ez csak olyan kifogás, hogy ne legyek itt láb alatt, ha valaminek kell történnie.

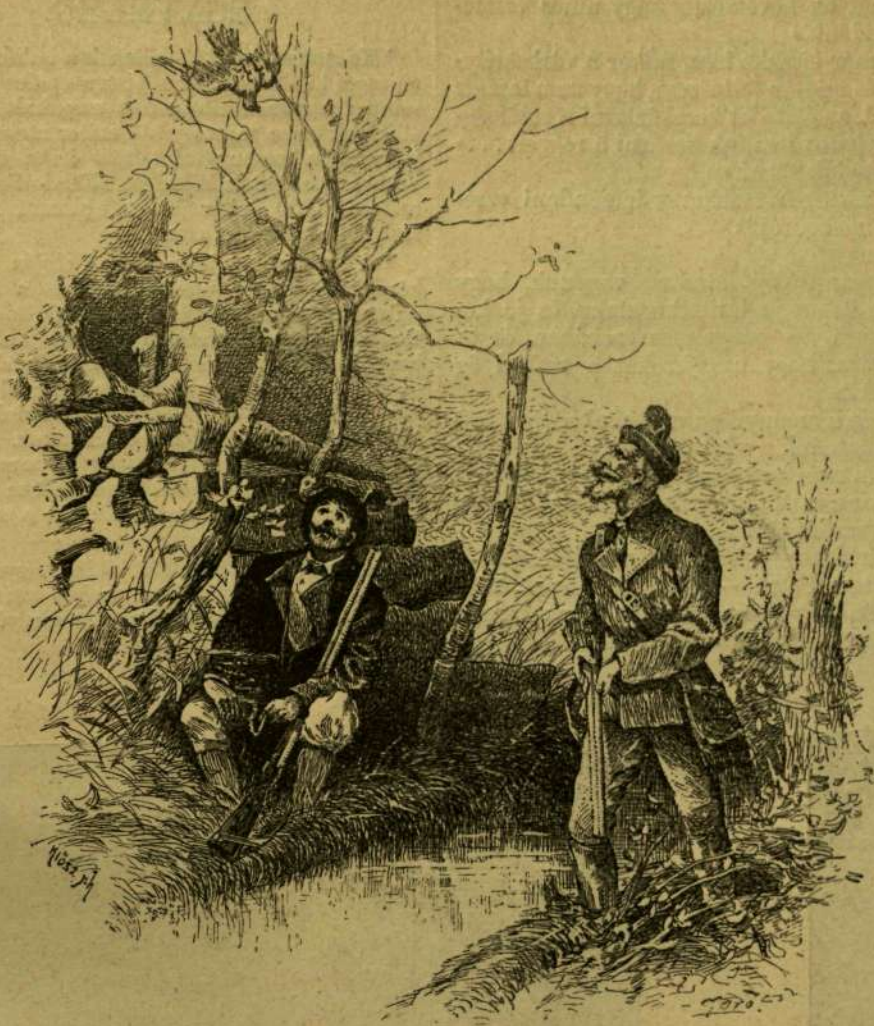
Azért csak elindultam. Láttam, hogy az ablakból utánam elm a gazdám, csakugyan rátértem-e a hazavivő útra. Mentem azért szinből jó messzire; vissza se néztem, a meddig csak láthatott volna. De mintha fogóval húztak volna vissza. Megálltam, megvonultam egy fa mögött, a honnan beláthattam a Kempe Tamás portájáig nyújtózó országútat. Azt tettem, a mit életemben soha, sem azelőtt, sem azután nem tettem másra, csak vadra: leskelődtem.

Jó félórával az elmenetelem után, mikor már nekem messze kellett volna járnom a befagyott Körös alatt, fordul ám ki egy könnyű szandófer a Kempe Tamás udvarából a hótól ropogós országútgátjára és jön felém.

Rajta ültek nyolczan, mind fegyveresen. A vöröshajú hajtotta a lovat, mellette ült a csáki zsidó doktor. Benn a kocsiiban a gazdám, a pesti urak, meg a csikosi körorvos. Mintha vadászni indultak volna.

A kocsi nem jött odáig, a hol én álltam, hanem fölragadt a töltésre, az Iharos felé. Ismerek én ezen a vidéken minden tapodtnyi gyalogósvényt, általtutat; azokon szaladtam verseny a szekérel, a melyeknek nagy körben kellett kerülni a maga útján.

Az Iharosnál leszálltak az urak mind; a kocsin senkise maradt. Kivetették két oldalt a

Egy vadgalamb karikázva zuhant a lábam elé.

kisafából a fél hámistárgot és a lovakat gyepől-szárnál fából odakötötték egy öreg szilfa ágához. Ók maguk beljebb hatoltak a sűrűbe, hokaig érő havat taposva. Itt aztán már nekem kellett nagyokat kerülnöm, hogy észre ne vegyenek; és így esett, hogy elmaradtam tőlök jó darabra.

Mikor fától-fához lépdelve ujfént közelükbe lopódtam, látom, hogy az én gazdám meg a vöröshajú szemben állnak egymással, vadászfegyverrel jobb kezükben. A gazdám háttal nekem, a vöröshajú szemközt. A pesti urak egyike, a ki félig oldalt áll közepén, beszél valamit, mire a gazdám is, a vöröshajú is vállhoz kapják a puskát.

Egy száraz bükk derekához támasztottam én is a puskámat, magam megvonultam a törzse mellé. Jól láttam onnan mindent. Láttam, hogy a gazdám kezében elég biztosan áll a fegyver; legalább a vállá nem mozdult és karja is mereven állott.

Ó lótt előszörre...

... Vén vadász vagyok én, tekintetes uram, hatvan esztendője hordozom a puskát, értek a lövéshez, tudom, hogy az se volt rosszul elsütve.

De hát nem talált.

A gazdám leeresztette a fegyvert.

Lótt a vöröshajú.

Jó lövő volt, mondtam már. Ettől is lerepült gazdám fejről a kis téli prémes sapka, átlukasztva.

Végig futott rajtam a hideg.

Megint a gazdámra került a sor. Mikor föl fogta a vontesövűt, láttam én már akkor, hogy oda a biztossága. Nyúlánk teste meg-megrándult, a keze is reszketett a ravaszon. Kihozta sodrából a vöröshajú lövése. Félre is vágott a golyója úgy, hogy a száraz galyak potyogtak a bükktről túlannan.

Hej, milyen vigyorogva emelte vállhoz dupla-csovűjét a vöröshajú; úgy állt a kezében, mint egy kőszentnek.

Beleláltam a puskája csövébe...

... Vén vadász vagyok, tekintetes uram, is-

merem a golyó járását, tudom azt, hova vág, ha száz lépésről látom is, hogy mere tátog a csőve. Hát láttam is olyan bizonyossággal, mint a hogy egy Isten van az égben, a bűnök megbocsátója, hogy az a golyó, a mi a vöröshajú csövéből kisüvít majd, Jánoskának a homlokába fúródik.

Most már a meleg futott végig rajtam.

... No, el is dördült egy lövés. Hanyatt is vágódott egy ember véres homlokkal. Hanem az az ember, — a vöröshajú volt és a lövés, — nem a vöröshajú lövése...

... Már most mondja meg énnekem, tekintetes uram, gyilkos vagyok-e én, vagy sem?...

Mikor a lövés megtörtént, nem néztem én tovább, mi lett, hogy lett; nekivágtam az erdőnek, a befagyott ingoványok és úgy bujdoxoltam életem-szomjjan vagy két napig.

Másodnap este váratlanul, mielőtt kikerülhettem volna, szembe találkoztam Bende Jóskaival a csőszszel. Megszólított.

— Hol kódorogsz erre Zsiros? Keresett ám a gazdád.

— Jól van, jól; majd hazamegyek.

— Talán nem is tudod, micsoda nagy dolog esett Csikoson?

— Nem én — hazudtam neki.

— Hát az, hogy szétment a vendégség nagy hirtelen. A vöröshajú porúl járt a vadászon. Sokat ivott a pesti urakkal és mikor reggel kimentek vadászni, a vöröshajúnak elsült a fegyvere és a vad helyett a gazdája fejébe fúródott. Volt is nagy ijedség... A gazdád majd elmondja apróra; ott járt vele ő is, a pesti urakkal meg a feleserekkel. Mind azt vallották egy-értelemmel, hogy az Iharosban történt, s így történt a dolog. Csak mindig szerencsétlenség esik a mi uraink között az Iharosban, ugy-e Zsiros?...

... Most mondja meg nekem, tekintetes uram, gyilkos vagyok-e én vagy sem?...

Felelni készültem, de mielőtt szólhattam volna, egy csapat vadgalamb szállt süvítve a tarlók felől a jegenyéknek.

Az öreg Zsiros fölkapta fegyverét és bele-durrantott a vadgalamb-csoportba.

Abban a pillanatban a szép kékes állatok egyike kivált a többi közül és szárnyát csapdosva, karikázva zuhant oda a lábam elé.

VÁRKASTÉLY A KÁRPÁTOKBAN.

REGÉNY VERNE GYULÁTÓL.

Francziából fordította HUSZÁR IMRE.

(Folytatás.) (8-ik közelemény.)

Deck Miklós sokkal ügyesebben és értelmesebben gyakorolta a mesterségét, hogysem még előtte ismeretlen vidékeken is eltévedhetett volna. Még a Cooper «Bórharsnyája», vagy «Chingakook-ja» is méltó tanítványának vallhatta volna őt.

Pedig hát valóban igen nehéz dolog volt áthatolni ezen az erdőrészen, melynek alján szilfák, bükkök, néhol a «hamis platánoknak» nevezett juharfák és pompás tölgyek tenyésztek, egész a nyirek és a tű levelűk övéig, mely a hegy-szoros baloldalán a hegyek felső gerincein terjedt el. E hatalmas törzsű gyönyörű fák, friss nedvtől duzzadó ágaikkal és sűrű lombjaikkal egymásba fonódtak oly tömör, zöld holtzattá, melyen a nap sugarainak sem sikerült áthatolnia.

Az átmenetel mindazonáltal aránylag könnyű lett volna, mert hiszen csak meg kellett hajolni az alantabb kinyúló ágak alatt. De mennyi volt az akadály a földön és mily nagy munkába került utasainknak csapást vágniok a csalán, bozót és fagyóker, de főleg azon túskebokrok közt, melyek minden legesekélyebb érintésre szinte szórják a töviseket. Deck Miklós nem az az ember volt, a ki ilyesmivel törődik; néhány szűrésra vagy karczolásra nem is hederített, csak átmenetesen az erdőn. Igaz, hogy ily körülmények közt csak lassan haladhettek előre, a mi igen sajnós volt, mert úgy Deck Miklósnak, mint Patak orvosnak érdekében állt, hogy lehetőleg még jó délután elérkezzenek a várkastély elé. Ha aztán még nappal átkerülhetnének, az éj beállta előtt haza is érkezhethetnének Macsesdre.

Az erdőszél a fejszével vágott útát magának a növényei szuronyokkal ellátott tövis-sűrűség közt, melyeknek egyenetlen, göröngyös talaján a lába minduntalan fagyókerekbe botlott, vagy pedig a lezuhalt falevelek nedves rétegebe süppedt, melyeket a szél sohasem söpört el innét; ezer meg ezer porgomba pattant el a lábaik alatt, mint megannyi gyntacs, a «doktor» nagy remélte, ki nagyokat ugrott a sortűzek hallatára és jól jobbra vagy balra tekintett, hol pedig ijedten hátrafordult, ha valamely vadszőlő vagy folyondár indájába beleakadt a bekeese, mintha láthatatlan újjak akarták volna őt visszatartoztatni. A szegény ember egy cseppet sem érezte magát biztonságban. De most már nem mert volna egyedül visszatérni, parkodott tehát mennél gyorsabban haladni, hogy nagyon messzire el ne maradjon határozatában megint-gathatatlan útítársától.

Néha egyes tisztásokra érkeztek, melyekre a világosság beözönlött. Magányukban megzavart fekete golyák párosával rezzenek fel a fák tetejéről és hatalmas szárnyesapokadással röpltek tova. E tisztásokon még nehezebb volt az átkelés, mert ott halmozódtak fel a vihártól ledöntött, vagy a vénség miatt összerokadt fák. Mintha a favágó fejszéje terítette volna le őket a földre. Óriási korhadt törzsek heverték mindenfelé, a melyeket a fűrés vagy a fejsze soha sem fog feldarabolni és szekér sohasem fog alászállítani az oláh Zsil medréhez. E nehezen átható és néha megkerülhetetlen akadályokkal sok baja volt Deck Miklósnak és útítársának. A fiatal, ügyes, hajlékony, izmos erdősz valahogy csak megküzdött velük, de a kurta lábú, nagy hasú Patak orvos, ki már alig bírt lihegni, bizony gyakran hasra esett, úgy, hogy Miklós kénytelen volt őt felségíteni.

— «Majd meglátod, Miklós, hogy még kitöröm valamelyik lábamat.»

* Ismeretes alakok Cooper «Fenimore» című regényéből.

— «Majd meg is gyógyítja kegyelmed.»
— «Ugyan, Miklós, legyen eszed!... Ne akarjon az ember lehetlenséget!»

De Deck Miklós már messze elől járt és az orvos látván, hogy minden érvelése hasztalan, sietett őt utolérni.

Csakugyan az eddig követett irányban lehetett-e a várkastély elé jutni? E kérdésre nehéz lett volna határozottan felelni. De, miután a talaj folyvást emelkedett, nem maradt egyéb hátra, mint az erdőszél felé tartani, a hova délutáni három órakor el is érkeztek.

Innentől az Orgall fensikig ritkult az erdő, de annál meredekebbé lett a hegylejtő.

Itt a Nyad újra megjelent a sziklák közt, akár a miatt, hogy éjszak-nyugat felé kanyarult, akár pedig talán azért, hogy Deck Miklós a folyóhoz részüket közeledett. A fiatal erdészt e körülmény meggyőzte arról, hogy helyes irányban haladtak előre, mert a Nyad az Orgall fensikről fakad.

Deck Miklós nem tagadhatta meg az orvostól egy órai pihenést a folyócska partján. Ezenfelül

— «Ebből az következik, hogy nincs vesztegetni való időnk.»

— «De már éjszaka lesz, mikor a várkastélyhoz érünk és miután fölteszem, hogy nem lesz esz elég bolond, az életedet kockáztatni a sötétségben, kénytelenek leszünk bevárni a reggelt...»

— «Be fogjuk várni.»
— «E szerint nem akarsz lemondani eszevesztett szándékodról?»

— «Nem.»
— «Hogyan? Oly fáradtak vagyunk, hogy szükségünk volna jó terített asztalra és jó kényelmes ágyra, jó, kényelmes szobában, és te arra gondolsz, hogy az éjszakát a szabad ég alatt töltjük?»

— «Igenis, a mennyiben valami akadály miatt be nem juthatnánk a várkastélyba.»

— «És ha nem lesz akadály?»

— «Akkor a vártorony valamelyik szobájában fogjuk az éjszakát tölteni.»

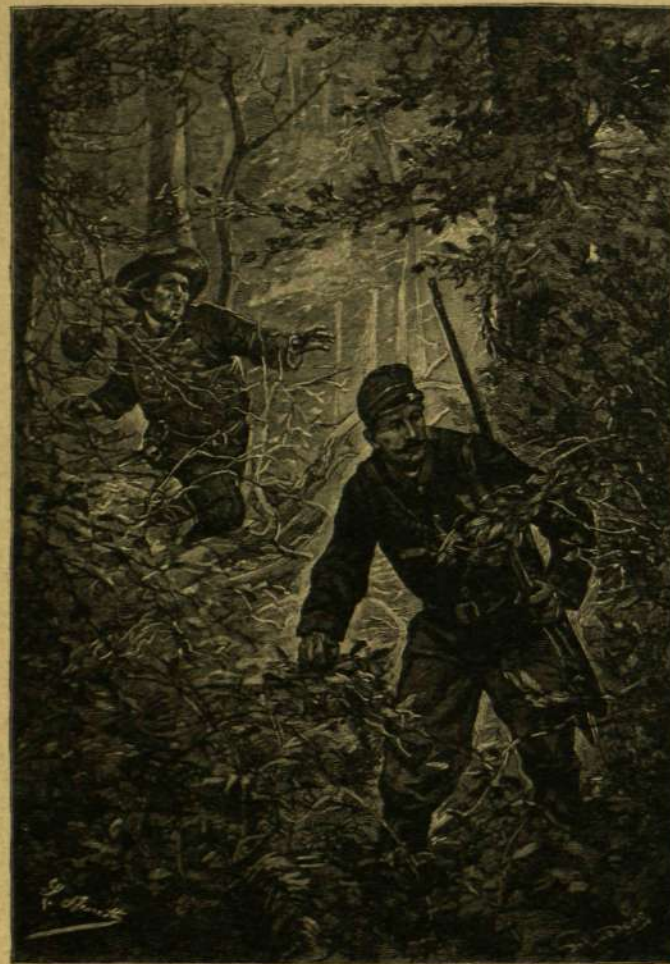
— «A vártorony valamelyik szobájában! — kiáltá «doktor» Patak. — Hát azt hiszed, Miklós, hogy én egy egész éjszakát fogok tölteni ebben az elátkozott várkastélyban?»

EGYVELEG.

* Kocsonya palotát építenek a kaliforniai nők a chicagói kiállításon. Ez a bizarr épület szivárványszínű üvegekben elhelyezett megaludt hűsmedvből állítatik össze, mintegy 9¹/₂ méter magas lesz, tetőjén szintén kocsonyával töltött óriási golyóval. Az «ehető ház» építési költségét 2400 dollárra becsülik, melyből 1000 dollár jut az egésznek fenntartására szolgáló acél oszlopokra.

* A tornázás a jelen század elején konzervatív körökben egyenlő jelentőségű volt a forradalom-szítással és anarkizmussal. Jellemző, hogy 1818-ban Gentz Frigyes, Metternich herceg jobb keze, egy barátjának a következőket írja: «Mindenek előtt szükséges a tornázást elpusztítani e világról; valóságos mérges pattanás ez, melytől szabadulnunk kell, mielőtt alapos gyógyításához fognánk. Hat hónap óta különben nagyon hanyatlott a tornázás tekintélye, a mint Aachenben tapasztaltam s ezért reményelem, hogy nem lesz nehéz ezt a szörnyetegét legyőzni.»

* A keletindiai nők közt eddig nagyon elterjedt volt az orgyűrűk hordása, melyet állítólag Visnu isten rendelt el, most azonban már orgyűrűk helyett virágokat kezdenek hordani.

Iparkodott, hogy nagyon messzire el ne maradjon utitársától.

Mit kívánhattak volna még többet?

VÁRKASTÉLY A KÁRPÁTOKBAN.

a gyomor is épen úgy követelte a magát, mint a lábaik. A tarisznyák jól fel voltak szerelve. Az orvos csutorája, valamint az erdész is, tele volt égettbörrel. Nehány lépésnyire tőlük a kavicsos átszűrődő friss, tiszta víz csergedezett. Mit kívánhattak volna még többet? Sokat fáradtak és minden fáradság jutalmat érdemel.

Elindulásuk óta alig volt az orvosnak alkalma Deck Miklóssal csevegni, mert ez mindig előtte járt. De aztán kárpótolta is magát, mielőtt mind a ketten letelepedtek a Nyad partján. Az erdész meglehetősen hallgatag, ellenben az orvos annál beszédesebb volt. Nem lehet tehát csodálkozni, ha nagyon is bőséges kérdéseire nagyon rövid feleletek következtek.

— «Beszéljessünk egy kissé, Miklós, — mondá az orvos, — és beszéljünk komolyan.»

— «Csak rajta», felelé Deck Miklós.

— «Ugy hiszem, azért ültünk itt le, hogy fáradságunkat kipihenjük...»

— «Ugy van.»

— «Mielőtt visszatérnénk Macsesdre...»

— «Nem... mielőtt felmennénk a várkastélyba.»

— «De lásd, Miklós, már hat óra gyalogolunk és még alig vagyunk félúton.»

— «Minden bizonynyal, ha ugyan kegyelmed nem akar künn maradni egyedül.»

— «Egyedül, Miklós?... Hohó! nem így szól az alku, és ha el kell válnunk egymástól, akkor inkább mindjárt itt elválok tőled és viszsztatérek a faluba.»

— «Az volt a megállapodás, Patak úr, hogy kegyelmed eljön velem a várkastélyba.»

— «Nappal igen... de éjjel nem!»

— «Nos hát, szabadságában áll haza menni és jól vigyázzon, hogy el ne tévedjen az erdőben.»

Eltévedni az erdőben! Hiszen épen ettől félt az orvos. Nem ismervén a járást a Pleta végtelen rengetegekben, magára hagyatva képtelennek érezte magát megtalálni az utat vissza, Macsesdre. Ezenfelül egyedül, éjjel — pedig az éjszaka talán nagyon sötét lesz — lemenni a hegyszoros lejtőin és esetleg lezuhanni valamely mélység fenekére, szintén nem valami keesetető kílátás volt. Mégis czélszerűbbnek látszott együtt maradni az erdőszél és be nem menni a várkastélyba, naplenyugta után, ha Miklós netalán makaeskodnék. De az orvos még egy kísérletet akart tenni, hogy utitársát letérítse a szándékáról.

(Folytatása következik.)

KOVÁCS MIHÁLY.

(1818—1892.)

Gyors föllendülésnek indult esztétünkben nem csekély az érdemökazoknakis, kik mostoha viszonyok közt léptek a művészi pályára s kitartottak azon. Saját lelkesedések mellett még a közönség csak kevés buzditást nyújtott, de ők ápolták a művészetek szeretetét, s ha aránylag kis körben is, de fejlesztették a művészi hajlamokat; állandó figyelmeztetőül éltek közöttünk és csüggedetlenségük példát adott.

Ezek közül való a mult esztendőben elhunyt Kovács Mihály, az úttörők ez érdemese, kinek nevét a magyar közönség is széles körben ismeri, mert «Árpád fejedelemmé emeltetése» című festményének mása elterjedt az egész országban és nagyon sok magyar háznál ott lehet látni a falon. Számos templomban pedig oltárkép, családoknál igen sok arckép őri emlékét. Történelmi tárgyú festménye, s klasszikus mesterek után művészettel készült másolata is sok maradt.

Lapunk mai száma közli a művész arcképét és «Árpád fejedelemmé emeltetése» festményét. Ez alkalmából egyik belső barátja, Maszák Hugó a következőket írja nekünk életéről, működéséről és műtanulmányi utazásairól:

Nagy becsű 13 képet ajándékozott Kovács Mihály festész özvegye a nemzeti muzeum képtárának, melyek elhunyt férje válogatott művei. E művek közt három eredeti, névszerint: «Antiope Ámorral» életnagyságban, «Tarquinius és Lucretia», továbbá «A Szent-Márk-templom belsége Velencében». Tíz darab másolat, és pedig: Paolo Veronese után: Szent Sebestyén, János,

Fénykép után metszette Morelli Gusztáv.

KOVÁCS MIHÁLY.

Péter, Mária a Jézuskával, «Krisztus az irástudók közt»; Rubens után: első nejének arcképe, «A győző diadala» és «Krisztus sirba tétele»; Rembrandt után: a művész ifjúkori arcképe; Mytens után: férfi arckép; Velasquez után: Alonso Cano spanyol szobrász arcképe, a gobelin-gyár Madridban és IV. Fülöp lovon.

Az eredeti műveket tanulmány és meleg test-szin tünteti ki, a másolatokat pedig a ritka pontosságú hűség. Kovács nagy pontossággal és hűséggel utánozta az eredetieket, nemcsak színeiket és rajzukat, de még az eset kezelését is híven követve, sőt még a vászon rokonságára is különös gondot fordított.

Most, midőn az eredeti remekműveket nagy képtárakban és magán tulajdonban is oly feltékenyen őrzik, kiváló beccsel bírnak a hű má-

solatok, mert művész és laikus tiszta fogalmat szerezhet rólok az eredetiről.

Kovács Mihály 1818-ban született Tisza-Abád-Szalókon. Jó módú szülei már 6 éves korában iskolába adták és a művészi hajlam már zsege korában nyilvánulván benne, a műpártoló Orszay László báró pártfogása alá vette, s kiképzetéséről gondoskodott. E pártfogás mellett tanult a bécsi művészeti akadémián, s utazott később Olaszországba.

Velence nagybecsű műkinesei, Veronese, Tizian ragyogó színei új világot nyitottak sovár szemek előtt. Itt azonban csak rajzolgot, mert orvosi a komoly foglalkozást eltiltották. Egészsége javulásával őszszel Rómába indult, Pádunán, Ferrarían, Bolognán és Florenzen át. Rómában az elmúlt nagyság romjai, a klasszikus művészet utól nem ért műdarabjai, az óriási műemlékek, az újabb korból a XVI. század nagyjainak remekei, a szüntelen mosolygó kék ég, az örök város utcáinak lázas életképe, a templomi fényes szertartások, a gyűjtemények, képtárak, paloták kápráztató műkinesei, nagy izgalmat, forrongást keltettek lelkében, erős hatást gyakorolva fogékony szel-

lemére. Lassan-lassan lehámlottak a feszes és szűk korlátok közé erőszakolt akadémiai műszabályok tanai, melyeket a bécsi műiskolából hozott és a minék már Velencében időzése alatt megfogantak a csirái; új esetkezelési modort kezdett felvenni, új festékeverési és szín-alakítási nyelven kezdett szólam művészetét. Látköre megtisztult. Blas Károly és Rahl barátsága, Cornelius és Overbeck s az acheni Bethel szomszédsága jelentékeny befolyást gyakorolt e változásra, sűrűn váltott eszmecseréjök jótékonyan hatott mindnyájokra. Ekkor festé «Szent Márk holttestének átadását», mely erőteljes színezeti, jó koncepciójú képe a bécsi esaszári képtárban van.

1843-ban jeles tájfestésznökkel, Markóval jár tanulmányozni Toscana gyönyörű vidékein s a

ÁRPÁD FEJEDELEMMÉ EMELTETÉSE. — KOVÁCS MIHÁLY FESTMÉNYE.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGIDŐBB MÉRNYŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János

Szegeden, Cs. és kir. kizárólagosan a szab. chronometos- és másod. felhalmoz. a remontois inga-órának, stb. stb.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL RÉSZZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentés, javítások pontosan és gyorsan.

Salgó-Tarjani Kőszénbánya Részvény-Társulat.

A t. cz. részvényeseket az 1893 márczius 4-én d. e. 10 órakor irodánkban (V., József-tér 14., I. emelet) tartandó

XXV. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívjuk.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság évi jelentésének előterjesztése.
2. Az 1892-ik évi mérleg előterjesztése, az osztalék megállapítása és a felmentvény megadása.
3. Indítvány az alapszabályok 23. és 51. §§-nak módosítása iránt.

Felkéretnek a t. cz. részvényesek, hogy részvényeiket bezárólag február hó 25-iki esti 6 óráig vagy a társulat központi pénztáránál Budapesten, (V., József-tér 14.), vagy a cs. kir. szab. ált. osztrák földhitelezetnél Bécsben elismervény mellett letenni és az azokra szóló szavazati jegyeket a társulat központi irodájában Budapesten, átvenni sziveskedjenek. A közgyűlésbe való bemenetk a letétről szóló elismervény felmutatandó. Az alapszabályok 19. §-a értelmében 25 részvény egy szavazatra jogosít. Minden részvényes csak 10 saját és 10 meghatalmazással átvett szavazattal bírhat.

Az 1892. évi mérleg s a felügyelő-bizottság jelentése a közgyűlés előtt 8 nappal a társulat központi irodájában a t. cz. részvényeseknek rendelkezésére állanak. — Budapesten, 1893. február hó 11-én.

Utánnyomás nem díjazatik. **Az igazgatóság.**

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvtárnál kapható:

A VIRÁGKERTÉSZET KÉZIKÖNYVE.

SZERKESZTETTE MORVAY KÁROLY.

208 ábrával.

Ára füzve 1 frt 60 kr., kemény kötésben 2 frt.

NYERS-VASELINE legjobb borszir.

JUST és Társa, Bécs XII/2 pléh szelencze 4 kilo tisztá súlyban, bérmentve, a birodalom minden postaközlőműveire frt 2.50 posta-utánvétellel. 25 vagy 50 kilós köbökben, 40 illetve 35 krajával kilónkénti Bécsből v. Zámoról (Erdélyben) átvittele. Lemé- eladóknak his csomagolások.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvtárakban kapható:

KERTÉSZET KÉZIKÖNYVE.

Tüzetes utasítás a konyhakertészet, virágművelés és gyümölcsfenyésztés körében.

A legújabb kútfő után írt **GALGÓCZI KÁROLY.**

Átírt és jegyzetekkel bővítette **Dr. FARKAS MIHÁLY.**

Negyedik kiadás.

Ára füzve 80 krajosár. Koménykötésben 1 frt.

1893. febr. 194. sz. 1893. febr.

BUDAPESTI SZEMLE

A M. Tud. Akadémia megbízásából szerkeszti **GYULAI PÁL.**

TARTALOM:

A vezérek kora Gézai. — Panler Gyulától. Eltöztösés és magyarosodás Honfegyében. — Körösi Jónásról.

A mesterséges esőről. (II.) — I. S. K. Byron Don Juanja magyarul. — Haraszi Gyulától. Colette fogadalma. Regény. (II.) — Schultz Johanna után, francziából — L. N.

Költemények. Télien. I—III. — Gyulai Páltól.

A képzőművészeti társulat téli műtárlata. — Fittler Kamillól.

Apócai mint pedagógus. — Heinrich Gusztávtól.

Értesítő. Br. Kemény Zs. összes beszédei. — r. — A kereskedelemügyi miniszter 1891. évi működéséről. — T. N. — Chupnet A.: J. J. Rousseau. — ml. — Körösi S.: Olasz-magyar grammatika. — p-i. — Smythe Palmer: The perfect gentleman. — T. N. — Kemény F.: Az egyszékes középiskola és nemzeti kulturánk. — 6. — A Budapesti Hírlap és gróf Széchenyi István. — Gy. P. — Új magyar könyvek.

Franklin-Társulat magyar irod. intézet és könyvnyomda Budapesten.

KERESKEDELEMÜGYI MAGYAR KIRÁLYI MINISZTER.

1319. szám. 1893.

PÁLYÁZAT.

Az 1892. II. t. cz. értelmében

Budapesten ezredéves nemzeti kiállítás

tartatik, mely a Városligetben fog rendeztetni.

A kiállítás két főcsoportból fog állani, még pedig:

- I. a történelmi kiállításból;
- II. a jelenkori kiállításból.

A történelmi kiállítást egy e czélra külön emelendő épületben szándékozom rendeztetni.

Pályadíjban kívánom részesíteni:

1-ször. Azon pályaművet, mely a leghelyesebben és legezlszerűbben megoldja az elhelyezés kérdését, azaz a kiállítás tartozékát képező összes építmények és létesítményeknek úgy általános, valamint viszonylagos elhelyezésének módját.

2-ször. Azon pályaművet, mely az alantabb jelzett eszmének leginkább megfelelő tervrajzot mutatja be.

Minthogy a tervezett kiállítás a honfoglalás és a magyar állam ezredik évfordulója alkalmából rendeztetik, ennél fogva különös gondot kívánok fordítani arra, hogy a kiállítás ezen jellege kellően kidomborodjék, és hogy különösen azon építmény, a melyben a kiállítás történelmi része lesz elhelyezendő, külső kiképzésére nézve is az említett jellegnek és czéljának megfelelő és ahhoz méltó legyen.

E feladat megoldandó és ezen épületnek tervrajza bemutatandó.

A pályázatban részt vehet minden magyar honpolgár, még pedig vagy a kitűzött kérdések egyikére, vagy mind kettőre nézve.

A részletes pályázati program, valamint a

városligeti terület jelenlegi helyzetrajza a Kereskedelmi Múzeum Tudakozó Irodájában (Akadémia-utca 12.) naponként délután 3—6-ig átvehető.

A pályázati határidő az első kérdésre nézve 1893. évi márczius hó 31-ik, a második kérdésre 1893. évi április hó 30-ik napja.

A jeligével és lepecsételt jeligés levéllel ellátott pályaművek a jelzett napokig déli 12 óráig a kereskedelemügyi miniszter segédhivatali igazgatójánál vevény mellett benyújtandók.

A kitűzött határidőn belől beérkezett pályamunkák nyolcz napig közszemlére lesznek kiállítva. Ezen idő letelte után a tervek előzetesen egy szakfőrtől kinevezendő bizottság által fognak megbiráltatni, s annak véleményével együtt a kiállítási országos bizottság elé terjesztetni, mely a jutalom odaítélése iránt javaslatot teend.

Az első kérdés leghelyesebb megoldása 2000 (kétezer) koronával, az azt legjobban megközelítő második pályamű 1000 (egyezer) koronával fog jutalmaztatni.

A második kérdés leghelyesebb megoldása 4000 (négyezer) korona, az azt legjobban megközelítő második pályamű 2000 (kétezer) koronából álló pályadíjban fog részesülni.

A megjutalmazott pályaművek a kiállítási alap tulajdonába mennek át s azok kivitele iránt a kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelkezik. Budapesten, 1893. február hó 8-án.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

GANZ ÉS TÁRSA

VASÖNTŐ- ÉS GÉPGYÁR-RÉSZV.-TÁRSULAT BUDAPEST.

Ajánlanak mindennemű vas-, aczél- és fémöntvényeket építkezési és gépészeti célokra, vizvezető csöveket, szivattyúkat, lecsapoló és öntöző-zsilipet, készülékeket a belvizek leeresztésére. — A helyi viszonyok szerint szerkesztett turbinákat, órlöhengereket kéregöntetű hengerekkel és malomberendezési czikkeket. — Zsilipeket bármily nagyságban és bármily rendszer szerint. — Alagcsöveket, zárkészülékeket, cső- és kapu-zsilipekhez, czölöpverőgépeket, anyagszállító kocscikat. — Álló vagy fekvő gázmotorok egy vagy két hengerrel és mindenemű zúzógépek.

30 év óta udv. istállóban, valamint katonai és polgári nagyobb istállóban is, használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítőszül; további fogadások, rándulások, az inak merevsége s más fly alkalomnál; képeit a lovát kiváló teljesítményekre idomítással.

Kapható Ausztr.-Magyarorsz. gyógyszerárakban és drogistáknál Fő letét: Kwizda Ferencz János oszt. cs. és k. szomán k. udv. száll. ker. gyógyszer. Kornenburgban, Bécs mellett. Magyarországi főraktár Bpest Török József gyógyszer.

Tessék a fennebbi védjegyre ügyelni, s a vételnél határozottan kifejezni:

Kwizda-féle Restitutionsfluid.

Legjobb és Leghíresebb Pipere Hölgypor

La VELOUTINE

Különleges Részpor BISMUTTAL VEGYÍTVE

CH. FAY, ILLATSZERÉSZ

PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS

MAGYAR KERTÉSZKÖNYV

A belterjes (Intensiv) kertgazdászat foglalatja

Utmutató kalauz

a konyhakertészet, gyümölcsészet, magtermelés, magnevelés, honosítás és virágos kert használatára.

Írta **Farkas Mihály.**

(Számos a szöveg közé nyomott metszetekkel.)

Ára füzve 2 frt o. é.

Kinek van szeplője?

vagy bármilyen folt, vagy pattanás az arczán? Az teljes biztonsággyal fordulhat annak eltüntetésére végett a világhírű **Seraül arczenőcsőhöz,** mely nemcsak eltávolít mindenféle bőrtisztálanságot, hanem az arczbort vakító fehérre, tisztává és üdövé teszi. — 1 tégely ára 70 kr. — Postán franko küldve 1 frt 5 kr. — Szappan hozzá 1 drb 30 kr. Ugyanott kapható: Vasas chinabor, gyengeség ellen. Pepsinbor, rozsz emésztés esetén. 1 üveg ára: 1 frt 20. 5 üveg franko küldve 6 frt o. é.

Rozsnyay Mátyás gyógyszerész, Aradon.

A HAJ és SZAKÁL SZINE

elvesztett vissza szerzhető az „Eau de Kala” segítségével.

Teljesen ártalmatlan, a haját és szakált erőseíti s 15 napon át való használat mellett visszazadja annak eredeti színét. **Barna, gesztenyeszín és világos barna** ára 4 frt, fekete és szőke ára 5 frt.

Magyarországi főraktár: Budapest, király-u. 12 Török József gyógyszer.

Szenzációt keltő újdonság! Szabadalmazara! A legkedveltebb hangszere. Eddig eladott 100,000 darab.

Csak 10 frt Akkord-zitara.

Csak akkor valódi, ha törvényvel védett hangoló készlettel van ellátva.

Zenéhez nem értők is a 6 manuale segítségével tényleg egy óra alatt megtanulhatják hangjegyzészet és zenítő művészetét. Hangja csodálatos kelte. Ara lakóval, dalokkal, gyűrtvel, kulcsal, kartonnal együtt 10 frt, ehhez 65 népdal és kancsok 1 frt 30 kr, táncszabok, indulók, operaszünetek 1 frt 20 kr, hangjegyzék 60 kr, hangoló szip 30 kr. Tisztán hangolt zsitaraért jótétis! Ha meg nem felel, a pénz visszazadatik. Képes prospektus számos készülő- irattal ingyen és bérmentve.

Kloss's Vertrieb patentirtter Neuhelben, Brunn 60.

BUDAPESTI CZÉGEK.

 <p>KOLLERICH PAL ÉS FIAI első magyar 4999 sodronyszövet-fonat és szitaárny-gyára IV., Ferenc József-rakp. 21. Ajánlja számos kiállításon első díjjal kitüntetett gyártmányait</p>	<p>Fényképészeti készülékeket műkedvelők számára, legújabb uti- távosóveket kitűnő szemüvegeket és orrcsújtatókat, mozgásigazít máxi- mal-láshőmérőket, Anzeroid (lég- nyomlómérőket) szabadalmazott rajz- eszközöket ajánl CALDERONI és Társa Budapest.</p>	 <p>Fájós lábakra ajánlom készítményemet GERŐ ADOLF cipész mester V., Fürdő-utca 2. sz. Dianafürdő-épület.</p>	<p>Legmagasabb PÉNZ-KÖLCSÖNÖK SORSJEGYEKRE és egyéb ÉRTÉKPAPIROKRA olesebban mint bárhol kaphatók</p>
<p>Toronyórákat legelőbban, legújabb és legjob- ban készit: Mayer Károly L. Óragyára, Budapest, VII., Kazinczy-u. 3. Képes árjegyzékek bérmentve.</p>	<p>KÖZPONTI VÁLTÓ-ÜZLET RÉSZV. TÁRSASÁG IV., Bécsi-utca 4. szám, legelőnyösebben vesz és elad mindennemű érték- papirokat és pénznemeket.</p>	<p>SCHACHNER JÓZSEF A. Budapest, Nádor-utca 15 Kétszerült, biscuits-, tea-süti- mény-, Graham-kenyer-, torta- és salon-czukorka-gyára. Vidékire megrendelések jutányosan csakítottatnak. 5048</p>	<p>KORMOS GYULA ÉS TÁRSA bank- és váltó-üzletében, BUDAPEST, V. Dorottya-utca 5. szám.</p>
<p>TESTORY ÉS FIA. csak váci utca 24. ajánlják dúsgazdag diszműárú-raktárukat a legelőbb árak mellett. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.</p>	<p>Az 1890: XIV. törvényozikk alapján létesített MAGYAR IPAR- ÉS KERESKEDELMI BANK- RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG. Budapest, V., nádor-utca 4. sz. Teljesen befizetett részvényitke 6,000.000 frt. V-VI ker. főkosztály VI-VII k. főkosztály Podmaniczky u. 2. Teréz-körút 2. (Váci-körút sarkán.) (Király-utca sarkán.)</p>	<p>KÜHNE E. gazdasági gépgyára Mosonban Legjobb és legelőbb sorvető-gépek, már is 12,600 példányban elterjedve. Mindennemű gazdasági gépek nagy választékban! Főraktár: Budapest, VI. ker., váci körút 21-ik szám.</p>	<p>FOGAK darabja 1 forint 50 kr. APFEL fogműtermében Budapest, Erzsébet-tér 10. szám, Deák-tér sarkán.</p>
<p>VÉRTESSI SÁNDOR ndv. illatszertár „Vénushos” Kristóf-tér 8. sz. a. Budapest. Ajánlja gazdagon felszerelt illat-raktárát, mindennemű angol és francia illatszereket, hajkefés, olaj- és szappan-neműket, ugyaníste nagy választékban bel- és külföldi tolette-czikkeket.</p>	<p>LATZKOVITS A. (Budapest, váci-utca 22) specialis készítője jó szabású férfi-ingeknek dús választék francia és angol férfi-divat- és finom szövött áru czikkeiben.</p>	<p>Benedek Gábor és festvére Alapított 1867-ben ékszerészek és órásoz, BUDAPEST, hatvani utca 17. Árjegyzék bérmentve küldetik</p>	<p>NAGY IGNÁCZ pinczefelszerelési czikkeket üzlete Károly-körút 9. sz. a. Nagy raktár: dupla erős palackokban, parafaduga- szok stb. Képes árjegyzék kiváratra bérmentve.</p>
<p>TÉA, RUM COGNAC! 3 üveg 7/10 *** --- 5 frt 5 liter cognac --- 8 frt 11. Jamaica-rum, 1/2 kilo kara- ván-téa eredeti kínai-doboz- ban, 1 kilo fin. vegyes tea-süti- mény, 1 üveg 7/10 *** cognac, mindössze 6 frt és pedig bérmentve, csomagol- ás és szállítással együtt, Sárkány Józsefnél, Budapest, Erzsébet-körút, 54.</p>	<p>Fénykép műtermek DIVALD KÁROLY FIAI hatvani utca 1. szám.</p>	<p>KERTÉSZ TÓDOR bel- és külföldi műiparárúok raktára. BUDAPEST Dorottya-utca 1. sz. Kiváratra új nagy képes ár- jegyzéket bérmentve küld.</p>	<p>KLÖSZ GYÖRGY MŰSZAKI MŰINTÉZETE Budapest, IV., Hatvani- utca 18. sz.</p>

9. SZÁM. 1893. BUDAPEST, FEBRUÁR 26. 40. ÉVFOLYAM.

Előfizetés feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félre 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt félre 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5.- félre 2.50 Kihirdési előzetesekhez a postai lag meghatározott vitelji is csatolandó.

A BOLGÁR FEJEDELEM HÁZASSÁGA.

Ferdinánd bolgár fejedelem eljegyzése nevezetes esemény nemcsak Bolgárországra, hanem általában Európára nézve. Mind-azok, kik a békét, kik a népek szabadságát és függetlenségét, haladását és fejlődését ósztintán óhajtják, igaz örömet éreztek a bolgár fejedelem eljegyzésének hírére, mert ez által egy biztos, új támaszt nyert a szabadságát feltékenyen őrző, a haladás iránt pedig kiváló érzékkel bíró bolgár nemzet, mely az utóbbi években olyan általános rokonszenvet tudott maga iránt kelteni, a milyennel kevés más keleti nemzet dícselkedhetik. De ha Európaszerte jó hatással volt ez eljegyzés, leírhatatlan örömet keltett az a bolgárok földjén. Mindenki, öreg és ifju, férfi és asszony, egyaránt kitörő lelkesedéssel fogadta ezen, a bolgár történetben korszakot alkotó hírt, mert az történt meg, a miről felszabadulásuk idejétől mai napig álmodni sem mertek volna.

dalmak. E titkos iratok megjelenése megnyitotta a bolgár nép szemét. A bolgár vezérérfiak régen tisztában voltak vele. De, ha még volt valaki széles Bolgárországban, a ki nem lett volna tisztában ezzel és a ki azt hitte volna, hogy Bol-

gárország a tizenöt év előtti eseményekért az oroszok iránt még hálával tartozik, most azok is mind egy szívvél-lélekkel csakis a bolgár nemzet ügyét tekintik és nem fognak eltántorodni soha többé mások izgatására és unszo-

Ide s tova őszáde esztendeje, hogy a bolgár nemzetnek fejedelmesszonya volt és bátran elmondható, hogy ötszáz év óta nem dobogtatta meg oly öröndetes esemény a bolgárok szívet, mint a mostani. Az eljegyzés nemcsak politikai fontosságú, nemcsak a bolgár nép függetlenségének és szabadságának új biztosítását jelenti, hanem egyúttal oly történelmi esemény, mely Bolgárország életében egy új korszak kezdetét hirdeti.

LUITZA MÁRIA HERCEGNŐ, FERDINÁND BOLGÁR FEJEDELEM MENYASSZONYA.

Legújabb! 4802 **Legújabb!**

„Intona“

(Ariston) acélhangokkal
váltostatható érezőjátékokkal és korlátlan műsorral. — Ezen új találmány hangszereit minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül szaz meg szaz tetészszerinti zenedarabot lehet játszani.
Ára 12 frt, a kótalapok drbjá 30 kr.

Megrendelések az árak előle-
ges beküldése mellett vagy
utánvétellel teljesítetnek.
Mechanikai hangszere-
köl külön árjegyzék. Budapest, VII., Kerepesi-út 36. sz. külön képes árjegyzék.

Sternberg Armin és Postv. Nagy képes árjegyzék
ingyen és bérmentve!!
Hangszer-Ipar. Harmonikáról

Kérje Ön 5037

CROWN LAVENDERSALTS
(Korona-Levendula-Sókat).

E híres szagos sókból pompás illat kród szaz, mely a beteges-
ket fölfrissit, a levegőt tisztítja
s melyre min-
denknek bízn
kellene. Valódi-
lag csupán a ko-
rona duogónal a
palackon, úgy
a mint itt látha-
tó. A multi évben
500,000 üveges
adott el belőle. Egyedüli készítő:
The Crown Perfumery Co
177 New Bond Street, London,
és kapható mindenütt.

!!Nincs többé köhögés!!
MELL- ÉS TUDÓBAJ ELLEN!
Dr. med. Fáykiss Szepesi Kárpáti Növénykivonata.
Egy üveg ára használati utasítással 75 kr.
Czukorka Tea
1 dobozzal 35 kr. 2 dobozzal 50 kr. 3 dobozzal 75 kr.
Tizenöt év óta legjobb eredménytel
használták köhögés, rekedtség, ka-
tarhus, kökhurut, náthálás (in-
fluenza), szátkmellőség, tüdőgyul-
ladás stb. ellen.

!!Nincs többé fejfájás!!
D. Götz
„Migraine-pora“
huszonöt év óta egyoldalu, ideges,
reumatizmus, sőt gyomorból szárm-
azó fejfájás ellen a legjobb siker-
rel használtott, mit több ezerte
menő köszönet-nyilvánítás bizonyít.
Utolsó időben a
MADRIDI UDVAR
és Baross Gáborné 6 exzellenzozája feltűnő ered-
ménytel használta. Egy doboz ára használati utasítással
2 frt. 1 kis próba-doboz 1 frt. Eredetiben kapható Fáykiss
József nagy Kristóf-hos címzett gyógyszerüzletében
Budapest, továbbá Török József gyógyszerüzletében,
Király-utca. — Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

PSERHOFER J.-féle gyógyszer-tár
Bécsben, I. kerület, Singerstrasse 15. szám alatt „zum goldenen Reichsapfel“

vértisztító labdaccai

melyeket azelőtt „Egytetemes labdacok“-nak neveztek jogosan megér-
demlik ez utóbbi nevet mivel ezek a labdacok nagyon sok betegségben használhatóak
kitűnő hatással. Ezek a labdacok sok évtized óta vannak általánosan elterjedve és ke-
vés olyan család van, mely egy kis készletet ne tartana otthon ebből a kitűnő házi-
szerből. Számos orvos ajánlja ezeket a labdacokat háziszernek különösen ama bajok
ellen, melyek rossz emésztés és székrekedés által támadnak, u. m.: epekerin-
gés zavara, májba, bélgengesség, felfújódások, az agyban való vértolu-
lás, aranyér eseteiben stb. Vértisztító tulajdonságuknál fogva különös jó hatással
vérszegénységben és az ebből eredő betegségekben: sápadtságban, ideges
fejfájásban stb. A vértisztító labdacok hatás enyhe, fájdalom nem okoznak és így
a leggyöngébb betegek és gyermekek is bizvást bevehetik.
Ezen vértisztító labdacok több mint 100 év óta tiszta és hamisítatlan minőségben
kaphatók az «arany birodalmi almához» címzett gyógyszer-tárban Bécsben Singer-
strasse 15. szám a., és egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz (skatulya) ára 21 kr.
o. é. Egy csomag, melyben 6 doboz van, 1 frt 5 krba kerül; bérmentetlen utánvételi
küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.
Az őszeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványval eszközöltetik)
bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csom-
ag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 forint 30 kr. és 10 csomag
9 frt 20 krba kerül. — E kívül még mindennemű megbízások elfogadhatnak s a
leggyorsabban és legelőbban teljesítetnek az «arany birodalmi almához» cím-
zett gyógyszer-tárban: Bécs, Singerstrasse 15. sz. a.
Csak azon labdacok valódiak, melyeknek használati utasítása
J. Pserhofer aláírásával van ellátva és ezen aláírás minden doboz
födélén törősen van nyomtatva. Raktár Budapest, Török József
gyógyszer-tárban, Király-utca 12. sz. a.

VER-NARANCUS
Mandarin --- frt 2.40
Citrom --- frt 2.20
Narancs, jeruzsal. 2.-
5 kilós kosarakban,
bérmentve.
Enrico Hübel, Triestben.

Az arcz szépségét
legbiztosabban megszerzi és fentartja

Leichner zsirpora

és
Leichner hermelin-pora

E híres arczporok a legmagasabb női körökben s a legelső művésznök által
előszertettel alkalmaztatnak; a bőrt iles vagy poros levegő ellen megvédi-
k, s fiatalos, viruló kinézést adnak neki. Csak zárt szelenczében a gyáiban:
Berlin, Schützenstrasse 31 és minden illatszerezkereskedésben.
Ovakodjunk az utasítoktól. 5130

LEICHNER L. illatsz.-vegyész, a kir.
dívti színházak szállítója.